

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้วิจัยและหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. ดร.แสน สมนึก	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2
2. นายอำพล พ้าขุนทด	ครูเชี่ยวชาญ
โรงเรียนวัดสกุณปักยี่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
3. นางกัลยา วงษ์พานิช	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
4. นายเสนาะ มีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
5. นางอารี ปุ่นสุวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางแม่หม้าย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ที่ ศธ.๐๕๕๐.๑๕/ว ๑๘๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.แสน สมนึก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแบบแสดงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจิราภรณ์ นาคเรือง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตโปรแกรมวิชาการจัดการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหวนทวนใจและการจัดการเรียนรู้แบบซินคิเลท” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.สมพร แมลงภู และ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยเพื่อนำผลการตรวจเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนักศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ของ นางจิราภรณ์ นาคเรือง ในครั้งนี้ด้วยความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ .๐๕๕๐.๑๕/ว ๑๘๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายอำพล พำขุนทด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแบบแสดงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจิราภรณ์ นาคเรือง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหวกหกใบและการจัดการเรียนรู้แบบซินคิเคท” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.สมพร แมลงภู และ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยเพื่อนำผลการตรวจสอบเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนักศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ของ นางจิราภรณ์ นาคเรือง ในครั้งนี้ด้วยความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ .๐๕๕๐.๑๕/ว ๑๘๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๐๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางกัลยา วงษ์พานิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแบบแสดงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจิราภรณ์ นาคเรือง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบและการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.สมพร แมลงภู และ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยเพื่อนำผลการตรวจเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนักศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ของ นางจิราภรณ์ นาคเรือง ในครั้งนี้ด้วยความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ .๐๕๕๐.๑๕/ว ๑๙๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายเสนาะ มีสวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแบบแสดงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจิราภรณ์ นาคเรือง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหวกหกใบและการจัดการเรียนรู้แบบซินคิเคท” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.สมพร แมลงภู และ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยเพื่อนำผลการตรวจสอบเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนักศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ของ นางจิราภรณ์ นาคเรือง ในครั้งนี้ด้วยความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ ศธ .๐๕๕๐.๑๕/ว ๑๘๔

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๐๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางอารี ปูนสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และแบบแสดงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางจิราภรณ์ นาคเรือง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัย เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบและการจัดการเรียนรู้แบบซินคิเคท” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.สมพร แมลงภู และ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยเพื่อนำผลการตรวจสอบเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนักศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว คำแนะนำของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ของ นางจิราภรณ์ นาคเรือง ในครั้งนี้ด้วยความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบและประเมินผลเครื่องมือในการวิจัย

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและแบบทดสอบวัดความ
รับผิดชอบต่อตนเอง

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คะแนนวัดความรับผิดชอบต่อตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบตรวจสอบและประเมินผลในการวิจัย

คำชี้แจง ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลเครื่องมือตามเกณฑ์ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องหรือไม่กับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

ชนิดเครื่องมือ	รายละเอียด	การประเมินผล			ดัชนี IOC
		+1	0	-1	
1.แผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการคิดหวมวกหกใบ	ความตรงตามเนื้อหา	5			1.00
	ความตรงตามจุดประสงค์	5			1.00
	ความถูกต้องของภาษา	4	1		0.80
2.แผนการจัดการเรียนรู้ ชนิดิเคท	ความตรงตามเนื้อหา	5			1.00
	ความตรงตามจุดประสงค์	5			1.00
	ความถูกต้องของภาษา	4	1		0.80
3.แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ความตรงตามเนื้อหา	4	1		0.80
	ความตรงตามจุดประสงค์	5			1.00
	ความถูกต้องของภาษา	4	1		0.80
4.แบบทดสอบวัดความ รับผิดชอบต่อตนเอง	ความตรงตามเนื้อหา	4	1		0.80
	ความตรงตามจุดประสงค์	5			1.00
	ความถูกต้องของภาษา	4	1		0.80

ดัชนีความสอดคล้องค่า IOC
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จำนวน 40 ข้อ

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
27.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
28.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่าใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้อง ค่า IOC แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบตนเอง

จำนวน 25 ข้อ

ข้อ คำถามที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
14.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
18.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20.	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
21.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25.	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่าใช้ได้

ตาราง 14 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง1 และ
กลุ่มทดลอง2

นักเรียน คนที่	กลุ่มทดลอง 1			นักเรียน คนที่	กลุ่มทดลอง 2		
	ก่อนเรียน 30 คะแนน	หลังเรียน 30 คะแนน	ผลต่าง		ก่อนเรียน 30 คะแนน	หลังเรียน 30 คะแนน	ผลต่าง
1.	21	24	3	1.	21	24	3
2.	19	21	2	2.	17	19	2
3.	19	24	5	3.	19	21	2
4.	23	27	4	4.	18	20	2
5.	18	20	2	5.	19	23	4
6.	17	19	2	6.	23	27	4
7.	17	15	-2	7.	23	25	2
8.	18	21	3	8.	22	24	2
9.	20	22	2	9.	18	21	3
10.	18	20	2	10.	23	25	2
11.	21	24	3	11.	19	22	3
12.	19	21	2	12.	21	23	2
13.	20	20	0	13.	21	24	3
14.	23	26	3	14.	20	21	1
15.	19	20	1	15.	19	21	2
16.	20	22	2	16.	18	20	2
17.	25	28	3	17.	17	19	2
18.	19	22	3	18.	19	20	1
19.	20	24	4	19.	19	20	1
20.	18	20	2	20.	22	24	2
รวม	394	440	46	รวม	398	443	45
เฉลี่ย	19.70	22	2.3	เฉลี่ย	19.9	22.15	2.25
ร้อยละ	65.67	73.33	7.66	ร้อยละ	66.33	73.83	7.50

ตาราง 15 คะแนนความรับผิดชอบต่อตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่สอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

นักเรียน คนที่	กลุ่มทดลอง 1			นักเรียน คนที่	กลุ่มทดลอง 2		
	ก่อนเรียน 100 คะแนน	หลังเรียน 100 คะแนน	ผลต่าง		ก่อนเรียน 100 คะแนน	หลังเรียน 100 คะแนน	ผลต่าง
1.	77	83	6	1.	75	79	4
2.	68	68	0	2.	69	75	6
3.	72	78	6	3.	78	83	5
4.	74	80	6	4.	82	85	3
5.	80	88	8	5.	68	76	8
6.	86	91	5	6.	70	75	5
7.	82	88	6	7.	69	73	4
8.	80	84	4	8.	72	77	5
9.	82	84	2	9.	82	87	5
10.	84	90	6	10.	78	81	3
11.	75	83	8	11.	84	89	5
12.	73	78	5	12.	80	84	4
13.	80	83	3	13.	77	80	3
14.	76	80	4	14.	83	87	4
15.	84	89	5	15.	74	76	2
16.	77	81	4	16.	82	86	4
17.	69	76	7	17.	88	91	3
18.	71	74	3	18.	84	88	4
19.	73	76	3	19.	80	84	4
20.	82	85	3	20.	74	80	6
รวม	1545	1639	94	รวม	1549	1636	87
ร้อยละ	77.25	81.95	4.7	ร้อยละ	77.45	81.80	4.35

ตาราง 16 ค่าระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฉบับทดลองใช้

ข้อที่	ค่าระดับความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	สรุป	
	(p)	(r)	ใช้	ไม่ใช้
1.	0.67	.633**	/	
2.	0.73	.604**	/	
3.	0.70	.721**	/	
4.	0.71	.624**	/	
5.	0.70	.660**	/	
6.	0.62	.749**	/	
7.	0.77	.283**		/
8.	0.57	.439**	/	
9.	0.50	.491**	/	
10.	0.70	.218		/
11.	0.57	.896**		/
12.	0.67	.276**		/
13.	0.67	.748**	/	
14.	0.77	.708**	/	
15.	0.67	.599**	/	
16.	0.57	.214		/
17.	0.70	.409**	/	
18.	0.67	.531**	/	
19.	0.46	.561**	/	
20.	0.67	.523**	/	
21.	0.73	.356**	/	
22.	0.77	.285**		/
23.	0.67	.531**	/	
24.	0.57	.359**	/	

ตาราง 16 ต่อ

ข้อที่	ค่าระดับความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	สรุป	
	(p)	(r)	ใช่	ไม่ใช่
25.	0.57	.574**	/	
26.	0.87	.194		/
27.	0.73	-.043		/
28.	0.60	.899**		/
29.	0.73	.613**	/	
30.	0.63	.544**	/	
31.	0.43	.464**	/	
32.	0.63	.426**	/	
33.	0.73	.463**	/	
34.	0.63	.568**	/	
35.	0.63	.321**	/	
36.	0.67	-.169		/
37.	0.73	.460**	/	
38.	0.77	.702**	/	
39.	0.70	.539**	/	
40.	0.53	.610**	/	

ตาราง 17 ค่าระดับความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_n) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อสอบข้อที่	ค่าความยากง่าย	ส.ป.ส.สหสัมพันธ์ (ค่าอำนาจจำแนก)	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เมื่อตัดข้อสอบข้อนี้ออก
1.	0.67	.5700	.9164
2.	0.73	.6119	.9164
3.	0.70	.6520	.9157
4.	0.71	.6360	.9164
5.	0.70	.5775	.9168
6.	0.62	.7699	.9145
7.	0.57	.2309	.9212
8.	0.50	.2905	.9213
9.	0.67	.4442	.9187
10.	0.77	.2327	.9210
11.	0.67	.7159	.9147
12.	0.70	.7124	.9151
13.	0.67	.4981	.9180
14.	0.46	.3682	.9199
15.	0.67	.5084	.9178
16.	0.73	.5755	.9170
17.	0.67	.5289	.9175
18.	0.57	.2826	.9209
19.	0.67	.5289	.9175
20.	0.73	.3477	.9204

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ค่าความยากง่าย	ส.ป.ส.สหสัมพันธ์ (ค่าอำนาจจำแนก)	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เมื่อตัดข้อสอบข้อนี้ออก
21.	0.63	.5289	.9175
22.	0.43	.6229	.9162
23.	0.63	.5064	.9179
24.	0.73	.2251	.9218
25.	0.63	.5064	.9179
26.	0.63	.2598	.9216
27.	0.73	.4055	.9193
28.	0.77	.7872	.9136
29.	0.70	.4931	.9181
30.	0.53	.7868	.9134

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ .9204

ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ระหว่าง 0.43 - 0.77

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ระหว่าง .2251 - .7872

ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 ข้อ = .9204

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความรับผิดชอบต่อตนเอง ฉบับทดลองใช้

ข้อสอบข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ใช่	ไม่ใช่
1.	.3544	/	
2.	.2999	/	
3.	.1018		/
4.	.7810	/	
5.	.7653	/	
6.	.6571	/	
7.	.7585	/	
8.	.2663	/	
9.	.6571	/	
10.	.6852	/	
11.	.3241	/	
12.	.2386	/	
13.	.3644	/	
14.	.3095	/	
15.	.7810	/	
16.	.0780		/
17.	.2604	/	
18.	.6707	/	
19.	.4212	/	
20.	.6852	/	
21.	-.0067		/
22.	.7589	/	
23.	.3580	/	
24.	-.0101		/
25.	.0931		/

ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนก (α) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรับผิดชอบต่อตนเอง

ข้อสอบข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.2899
2.	.2580
3.	.7596
4.	.7678
5.	.7379
6.	.7835
7.	.2457
8.	.7379
9.	.7627
10.	.3718
11.	.2028
12.	.2889
13.	.2743
14.	.7875
15.	.2631
16.	.7321
17.	.4057
18.	.7321
19.	.7782
20.	.2878

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรับผิดชอบต่อตนเอง อยู่ระหว่าง .2028 - .7875

ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .9008

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหน่วยหน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม ข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที

2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท × ลงในกระดาษคำตอบ

-
1. การที่นักเรียนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสถานักเรียน แสดงว่านักเรียนปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตยในข้อใด (การนำไปใช้)

ก. มีความซื่อสัตย์	ข. มีความอดทน
ค. รู้จักหน้าที่	ง. เป็นผู้ใฝ่รู้
 2. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตนถูกต้องตามวิถีประชาธิปไตย (ความเข้าใจ)

ก. วิถีรับฟังข้อคิดเห็นของเพื่อน ๆ เสมอ	ข. สุรณเป็นคนเรียนเก่งจึงให้เพื่อนลอกการบ้านทุกวัน
ค. นิยมชอบเล่นไลน์ทวิต ทำให้เพื่อนเจ็บตัวเสมอ	ง. จันทร์เพ็ญเป็นเด็กดีเชื่อฟังพ่อแม่เสมอ
 3. การที่นักเรียนในห้องเรียนชอบทะเลาะเบาะแว้ง ชกต่อยกันเป็นประจำ แสดงว่านักเรียนขาดพฤติกรรมผู้มีวิถีชีวิตประชาธิปไตยด้านใด (ประเมินค่า)

ก. การวชิธรรม	ข. สามัคคีธรรม
ค. ปัญญาธรรม	ง. จริยธรรม
 4. ข้อใดแสดงว่านักเรียนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี (ความเข้าใจ)

ก. ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์ทุกวัน	ข. โทรศัพทไปขอเพลงตามรายการวิทยุ
ค. เข้าแถวเรียงลำดับในการเข้ารับบริการต่าง ๆ	ง. เก็บขวดน้ำไปขายหารายได้ช่วยครอบครัว
 5. ข้อใดเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญที่สุดของนักเรียน (การนำไปใช้)

ก. ดูแลพ่อแม่	ข. ตั้งใจเรียนหนังสือ
ค. ไปร่วมชุมนุมเรียกร้อง	ง. ช่วยกันเสียภาษี

14. ข้อใดไม่จำกัดเป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ (วิเคราะห์)
- ก. บ้านเรือนไทย
 - ข. โทรศัพท์มือถือ
 - ค. รถยนต์
 - ง. ความเชื่อ ความศรัทธา
15. สิ่งใดที่แสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยมากที่สุด (ประเมินค่า)
- ก. ศิลปะ
 - ข. การเมือง การปกครอง
 - ค. เศรษฐกิจ
 - ง. ภาษาพูด การแต่งกาย
16. สัททิมหมายถึงอะไร (วิเคราะห์)
- ก. อำนาจหรือประโยชน์ที่จะทำอะไรก็ได้
 - ข. อำนาจหรือประโยชน์ที่คิดตัวมาตั้งแต่เกิด
 - ค. อำนาจหรือประโยชน์ที่บุคคลพึงได้รับในระบอบประชาธิปไตย
 - ง. อำนาจหรือประโยชน์ที่เป็นผลจากการกระทำ
17. การกระทำใดเป็นบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในสังคม (การนำไปใช้)
- ก. ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
 - ข. ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง
 - ค. ช่วยกันสงวนทรัพยากรธรรมชาติ
 - ง. ศึกษาหาความรู้ในการประกอบอาชีพ
18. ทำไมประชาชนจึงต้องเสียภาษีอากรให้รัฐบาล (วิเคราะห์)
- ก. เพราะทุกคนรักชาติ
 - ข. เพราะรัฐมีรายได้น้อย
 - ค. เพราะถูกบังคับด้วยกฎหมาย
 - ง. เพราะรัฐจะได้นำเงินไปพัฒนาประเทศ
19. การกระทำเช่นใดแสดงว่าเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น (วิเคราะห์)
- ก. วินัยเขียนตลกชายที่หนีโรงเรียน
 - ข. พี่ระเมาอะลวะดชกต๋อยพี่ระพงค์
 - ค. ร.ต.อ.กิตติจับนายสมหมายในข้อหาฆ่าคน
 - ง. เอนกไม่ยอมเข้ารับการตรวจคัดเลือดทหาร
20. ถ้านักเรียนพบถุงนมวางเกลื่อนนอกถังขยะ นักเรียนควรจะทำอย่างไร (การนำไปใช้)
- ก. ทำเป็นมองไม่เห็น
 - ข. ใช้เท้าเตะถุงนมไปเรื่อย ๆ
 - ค. เดินผ่านไปเลย
 - ง. หยิบถุงนมใส่ถังขยะ

21. ข้อใดแสดงว่านักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อชุมชน (ความเข้าใจ)
- ลอกการบ้านเพื่อนเป็นประจำ
 - เปิดน้ำใช้ในโรงเรียนแล้วไม่ปิด
 - เปิดทีวีแล้วนอนหลับ
 - กินข้าวแล้วไม่ล้างจาน
22. “ข้อตกลงของคนในชุมชน” มีประโยชน์อย่างไร (ประเมินค่า)
- ให้สมาชิกปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม
 - เพื่อให้สมาชิกมีข้อตกลงร่วมกัน
 - เพื่อให้ชุมชนสวยงาม
 - เพื่อให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น
23. ครูให้นักเรียนเลือกหัวหน้าที่ห้อง แสดงว่านักเรียนได้ใช้กระบวนการประชาธิปไตยที่ใด (การนำไปใช้)
ก. ในโรงเรียน	ข. ในครอบครัว
ค. ในชุมชน	ง. ในสังคม
24. ข้อใดที่แสดงว่ามีประชาธิปไตยในครอบครัว (ความเข้าใจ)
- แม่จ่ายค่าขนมให้ลูก ๆ คนละเท่ากัน
 - พ่อแม่มอบหมายงานบ้านให้ลูกแต่ละคน
 - พี่สอนการบ้านน้อง
 - พ่อแม่ให้ลูก ๆ เลือกว่าจะไปเที่ยวภูเขาหรือจะไปเที่ยวทะเล
25. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ มีความหมายตามข้อใด (วิเคราะห์)
- กฎหมายใด ๆ จะขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไม่ได้
 - เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจสูงสุดแก่ผู้ปกครองประเทศ
 - เป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาครอบคลุมทุกเรื่อง
 - เป็นกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา
26. ในระบอบประชาธิปไตยอำนาจสูงสุดในการปกครอง ประเทศเป็นของประชาชน อำนาจสูงสุดในการปกครองหมายถึงข้อใด (ประเมินค่า)
ก. อำนาจบริหาร	ข. อำนาจนิติบัญญัติ
ค. อำนาจอธิปไตย	ง. อำนาจประชาธิปไตย

27. ข้อใดคือหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (ความรู้ ความจำ)
- ก. เน้นในเรื่องความมั่นคงและความสามัคคีในชาติ
 - ข. เน้นในเรื่องระเบียบวินัยของประชาชนอย่างเคร่งครัด
 - ค. เน้นในเรื่องความอิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่
 - ง. เน้นเสียงข้างมากในการปกครองแต่ก็ต้องฟังเสียงข้างน้อยอยู่
28. นายกรัฐมนตรีใช้อำนาจใดในการบริหารประเทศ (ความเข้าใจ)
- ก. อำนาจนิติบัญญัติ
 - ข. อำนาจบริหาร
 - ค. อำนาจตุลาการ
 - ง. อำนาจพิเศษ
29. สิ่งใดที่เป็นผลจากการที่ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย (วิเคราะห์)
- ก. คนในชาติสามัคคีกัน
 - ข. การเมืองมีความมั่นคง
 - ค. บ้านเมืองมีความสุข
 - ง. ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น
30. ลักษณะใดที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติมากที่สุด (ประเมินค่า)
- ก. ประชาชนขาดความอดทน
 - ข. ประชาชนขาดความเสียสละ
 - ค. ประชาชนขาดความสามัคคี
 - ง. ประชาชนขาดความกล้าหาญ
-

แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง จำแนกตามความรู้สึกของกรัทโฮล์ท (Kratwohl)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง 20 ข้อ ใช้เวลาตอบ 60 นาที
2. แต่ละข้อเป็นสถานการณ์ซึ่งเป็นบทสนทนาแล้วถามความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อเหตุการณ์ หรือเรื่องราวในการสนทนา โดยมีตัวเลือกให้เลือกตอบ 5 ตัวเลือกแต่ละตัวเลือกไม่มีตัวเลือกใดถูกหรือผิด ให้นักเรียนเลือกตอบตัวเลือกซึ่งตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุดเพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้น โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X)
3. การตอบให้เลือกตอบลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้เท่านั้น

1) อัยฉา : ชั่วโมงคณิตศาสตร์วันนี้ คุณครูสั่งให้ทำแบบฝึกหัดหน้า 25 ให้เสร็จแล้วส่งคุณครูก่อนเที่ยง เรารีบทำให้เสร็จกันดีกว่า
สมพร : ?

ถ้านักเรียนเป็นสมพรจะตอบว่าอย่างไร

- ก. เรารู้แล้วละ กำลังจะทำ
- ข. จริงด้วยซิ เรามารีบทำแบบฝึกหัดกันเถอะ
- ค. เร็วเลย มารีบทำแบบฝึกหัดกันเถอะ
- ง. ดิชิ เราจะได้มีงานส่งคุณครูก่อนเที่ยง
- จ. ดิชิ เราจะได้ชื่อว่าเป็นคนตรงต่อเวลา

2) พัทธาพรรณ : คุณนั้นซิ เศษกระดาษ ถุงพลาสติก ไปไม้แห้ง เกลื่อนกลาดเต็มสนามโรงเรียนเลย พวกเราไปช่วยกันเก็บดีกว่า
เกตุวดี : ?

ถ้านักเรียนเป็นเกตุวดีจะตอบว่าอย่างไร

- ก. เรากำลังจะชวนเธอไปเก็บอยู่พอดี
- ข. จริงด้วยซิ เศษกระดาษ เกลื่อนกลาดไม่น่าดูเลย
- ค. ดิชิ การดูแลความสะอาดเป็นสิ่งที่ดี
- ง. ไปซิ คุณครูสอนให้เราช่วยกันรักษาความสะอาด
- จ. ดีแล้วละ เมื่อเราพบเศษกระดาษ เกลื่อนกลาดเราควรช่วยกันเก็บให้สะอาด

3) สมศักดิ์ : วันเสาร์นี้คุณครูมอบหมายงานให้พวกเราไปช่วยกันทำความสะอาดศาลาวัด
สังฆมณฑลกันนะ

นรินทร์ : ?

ถ้านักเรียนเป็นนรินทร์ จะตอบว่าอย่างไร

- ก. ได้เลย เราเตรียมตัวมาหลายวันแล้ว
- ข. ไปซิ ก็เราตกลงกันแล้วให้ไปช่วยกัน
- ค. ไปซิ เราชวนเพื่อนไปกันหลายๆคนนะ
- ง. ดีซิ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นสิ่งดี
- จ. ดีซิ หากเราให้ความร่วมมือกันดีทุกครั้ง ชุมชนของเราจะได้พัฒนาขึ้น

4) คุณครู : นักเรียนทุกคนควรแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนด้วยนะคะ
สุภาภรณ์ : ?

ถ้านักเรียนเป็นสุภาภรณ์ จะตอบว่าอย่างไร

- ก. คุณครูสั่งให้นักเรียนแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน
- ข. จริงด้วย พวกเราต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ
- ค. เราว่าการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบทำให้ดูดี
- ง. ถ้าทุกคนแต่งกายถูกต้องคุณมีระเบียบเรียบร้อยดี
- จ. ถ้าทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆที่วางไว้สังคมจะเป็นระเบียบ

5) เมวิสา : โอ้โฮ ห้องเรียนของเราสกปรกมาก เปลือกที่ออฟฟี่เต็มไปหมดเลย
นภัสรา : ?

ถ้านักเรียนเป็นนภัสรา จะตอบว่าอย่างไร

- ก. จริงด้วย เศษกระดาษกับเปลือกที่ออฟฟี่เยอะแยะเลย
- ข. เรามาช่วยกันทำความสะอาดกันดีกว่า
- ค. ใช่ ถ้าคุณครูมาพบต้องตำหนิว่าพวกเราไม่รับผิดชอบแน่เลย
- ง. ถ้าทุกคนมีความรับผิดชอบ ก็จะไม่มีการอย่างนี้เกิดขึ้น
- จ. ถ้าเราช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอห้องเรียนต้องสะอาดแน่

6) สิริพร : เดี่ยวเราช่วยกันนำถุงพลาสติกและไม้แหลมไปทิ้งถึงขยะกันดีกว่า

กัลยาณี : แหม ถึงขยะอยู่ไกลนะ

สิริรัตน์ : ?

ถ้านักเรียนเป็นสิริรัตน์ จะตอบอย่างไร

- ก. ใครไม่ทิ้งก็ช่าง เราเอาไปทิ้งเองก็ได้
- ข. ทิ้งไว้บริเวณนี้ พอตอนเย็นก็ต้องมาเก็บอีกนั่นแหละ
- ค. คุณครูสอนให้พวกเรารู้จักดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมนะ
- ง. พวกเราช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด จะช่วยให้โรงเรียนน่าอยู่ขึ้น
- จ. พวกเราเดินไปทิ้งขยะกันเถอะ ขอมเสียเวลานิดหน่อยดีกว่าปล่อยไว้ทำให้โรงเรียนสกปรก

7) เฟื่องฟ้า : คุณนี่ซิ โตะเรียนถูกขีดเขียนและทอะไปหมดเลย

สตรี้รัตน์ : ?

ถ้านักเรียนเป็นสตรี้รัตน์ จะตอบอย่างไร

- ก. จริงด้วยซิ โตะเรียนสกปรกไม่น่าดูเลย
- ข. เรามาช่วยกันทำความสะอาดโตะเรียนกันดีกว่า
- ค. ถ้าพวกเรารักษาสมบัติของโรงเรียนจะต้องช่วยกันดูแลรักษา
- ง. เราว่าเป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน
- จ. เราต้องช่วยกันเตือนเพื่อนๆ ให้ช่วยกันรักษาสมบัติของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ของพวกเราทุกคน

8) นริศ : ชนากรววันนี้หลังโรงเรียนเลิกแล้วอย่าเพิ่งกลับบ้านนะวะไปเล่นเกมที่ร้านข้างโรงเรียนก่อนดีกว่า

ชนากร : ?

ถ้านักเรียนเป็นชนากร จะตอบอย่างไร

- ก. ดีเหมือนกันเรากำลังอยากเล่นอยู่พอดี
- ข. ไม่ไปหรอกเดี๋ยวพ่อแม่จะเป็นห่วง
- ค. อยากไปเหมือนกัน แต่กลัวการบ้านไม่เสร็จ
- ง. อย่าไปดีกว่าควรกลับไปไปช่วยพ่อแม่ทำงาน
- จ. ไม่ไปหรอก เราแต่งชุดนักเรียนควรตั้งใจเรียนมากกว่าจะเข้าร้านเกม

9) วรารรรถน์ : โรงเรียนบ้านหนองขาม มีโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยเรอู้ใหม่
วีรณูช : ?

- ถ้านักเรียนเป็นวีรณูช จะตอบว่าอย่างไร
- จันหรือ โครงการแบบนี้น่าสนใจดิเนะ
 - โครงการน่าสนใจ เราต้องไปศึกษาข้อมูลคู้บ้าง
 - อ้อ ที่เขาให้นักเรียนชั้นป. 4 , 5 , 6 ลงสมัครรับเลือกตั้งแล้วให้นักเรียนทุกคนลงคะแนน
 - ถ้าพวกเราให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง โครงการนี้ต้องได้ผลดีแน่
 - โครงการอย่างนี้คงช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

10) สายทอง : ชมรมศิลปะ จัดการประกวดสิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุ เราจะส่งประกวดด้วย
แล้วเธอละจะส่งประกวดไหม
ภัษพรรณ : ?

- ถ้านักเรียนเป็นภัษพรรณ จะตอบว่าอย่างไร
- ส่งซิ เรื่องดีๆอย่างนี้พลาดไม่ได้
 - จัดประกวดอย่างนี้ ขยะต้องลดลงเยอะเลย
 - ส่งซิ เราจะได้นำเศษวัสดุมาทำให้เกิดประโยชน์
 - การทำอย่างนี้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
 - ส่งแน่ๆ เราชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างนี้

11) รุ่งโรจน์ : งานบุญประจำปีที่บ้านเราปีนี้ เขาจัดให้มีการแสดงพื้นบ้านเพลงอีแซวด้วยละ
จักรพันธ์ : ?

- ถ้านักเรียนเป็น จักรพันธ์ จะตอบว่าอย่างไร
- เยี่ยมเลย เราชอบดูเพลงอีแซวมาก
 - รู้แล้ว ก็คนบ้านเราชอบศิลปะพื้นบ้าน
 - ดีจัง น่าสนับสนุนให้มีการจัดแสดงบ่อยๆ
 - เราให้ส่งเสริมเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
 - เราไปดูเป็นประจำและจะได้อช่วยสนับสนุนให้ศิลปะพื้นบ้านคงอยู่ต่อไป

12) เค่นนภา : งานทอดผ้าป่าโรงเรียน คุณครูสั่งให้นักเรียนชั้นป.5 ช่วยกันเสิร์ฟน้ำให้แขกที่มาร่วมงาน พวกเราไปช่วยกันนะ

วิไลลักษณ์ : ?

ถ้านักเรียนเป็นวิไลลักษณ์ จะตอบอย่างไร

- ก. โรงเรียนของเราจัดงานทอดผ้าป่าเป็นครั้งแรก
- ข. ไปซิ ก็เป็นงานของโรงเรียนเราต้องช่วยกัน
- ค. ไปแน่นอน ในงานนี้ต้องมีคนมาร่วมงานมากมาย
- ง. ไปซิจะ เราตั้งใจจะให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเสมอ
- จ. ต้องไปแน่นอนความร่วมมือร่วมใจของพวกเราทุกคนจะทำให้งานทุกอย่างสำเร็จ

13) วัฒนา : สงกรานต์ปีนี้ที่วัดป่าเลไลยก์จัดงานสงกรานต์น้ำหลวงพ่โตทองคำและรดน้ำผู้ใหญ่ด้วย เราไปด้วยกันนะ

ปรีชา : ?

ถ้านักเรียนเป็นปรีชา จะตอบอย่างไร

- ก. ไปปีนี้เขาว่าจัดงานใหญ่เชียว
- ข. ไปงานสนุกอย่างนี้ต้องไม่พลาดอยู่แล้ว
- ค. ไปงานประเพณีอย่างนี้ต้องช่วยกันสนับสนุน
- ง. ไปการสืบทอดประเพณีและการแสดงความกตัญญูเป็นสิ่งที่ดี
- จ. ไปงานอย่างนี้ต้องไปร่วมงานเพื่ออนุรักษ์ประเพณีไทยและเป็นตัวอย่างให้กับเยาวชนรุ่นหลัง

14) วีรดา : ลูติพร ชายหาดทะเลหัวหิน มีเปลือกหอย ก้อนหิน รูปร่างแปลกๆมากมายเราเก็บไปจัดสวนที่มุมห้องเรียนกันดีกว่า

ลูติพร : ?

ถ้านักเรียนเป็นลูติพร จะตอบอย่างไร

- ก. เปลือกหอย ก้อนหินพวกนี้สวยดี แน่ใจหรือว่าเก็บไปได้
- ข. ไม่ละ น่าจะเก็บไว้ให้คนอื่นได้ชื่นชมด้วย
- ค. อย่าเลยนะเขายังรณรงค์ให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ด้วย
- ง. การท่องเที่ยวที่ถูกต้องควรรักษาให้แหล่งท่องเที่ยวคงสภาพเดิมมากที่สุด
- จ. ไปเที่ยวที่ไหนก็ต้องรู้จักอนุรักษ์ธรรมชาติไว้เราจะได้มีสิ่งที่สวยงามให้กลับมาเที่ยวอีก

15) สมชาย : รอยพระพุทธรูปที่วัดเขาตึกอยู่สูงจ้งเลย กว่าจะเดินขึ้นมาถึงก็เหนื่อยเขี้ยว พวกเรามาถึงแล้วเขียนชื่อไว้เป็นที่ระลึกกันเถอะ

มารุต : ?

ถ้านักเรียนเป็นมารุต จะตอบว่าอย่างไร

- ก. จะเขียนชื่อพวกเรานรอยพระพุทธรูปจริงๆหรือ
- ข. ไม่เอาหรือเขามีป้ายห้ามขีดเขียนอยู่นั้น
- ค. เราว่าโบราณสถานเป็นของส่วนรวม ไม่ควรจะขีดเขียนให้สกปรก
- ง. อย่าเขียนดีกว่า เราไม่อยากได้ชื่อว่าเป็นคนที่ทำลายโบราณสถานที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- จ. ไม่ละ เราว่าการไปเที่ยวที่ไหนก็ควรรักษาสภาพแวดล้อมนั้นๆให้คงสภาพเดิม

16) อนุวัฒน์ : อมรเราขึ้นไปจับลูกนกที่อยู่ในรังบนต้นไม้ไปเลี้ยงที่บ้านกันเถอะ

อมร : ?

ถ้านักเรียนเป็น อมร จะตอบว่าอย่างไร

- ก. นกมันควรอยู่ในรังบนต้นไม้ไม่ใช่ที่บ้าน
- ข. ไม่ละ บาปกรรมเดียวมันตายสงสารมัน
- ค. ไม่เอาหรือสัตว์มันควรจะอยู่กับสัตว์ด้วยกัน
- ง. การจับสัตว์มาเลี้ยงโดยไม่มีความรู้เป็นการทำลายสัตว์
- จ. เราควรช่วยกันอนุรักษ์สัตว์ต่างๆเพื่อให้สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์

17) จงรัก : พรงนี้เราไปเที่ยวเขื่อนกระเสียวกัน อย่าลืมเตรียมถุงพลาสติกไปด้วย เพื่อใส่เศษอาหารที่เหลือและขยะเพื่อที่จะนำไปทิ้งถังขยะ

กฤษณะ : ?

ถ้านักเรียนเป็นกฤษณะ จะตอบว่าอย่างไร

- ก. เรารู้แล้วละ
- ข. จริงด้วยซิ คิดอยู่เหมือนกัน
- ค. ดีซิ การดูแลความสะอาดเป็นสิ่งที่ดี
- ง. คุณครูสอนว่าการรักษาความสะอาดเป็นหน้าที่ของทุกคน
- จ. ทุกคนช่วยกันรักษาความสะอาด สิ่งแวดล้อมต่างๆก็จะดีไปด้วย

18) พี่ระ : โรงเรียนจัดนิทรรศการและขอให้นักเรียนไปร่วมงานทุกคน แต่นี้ใกล้จะสอบแล้วนะเธอจะไปร่วมงานไหม

วิสูตร : ?

ถ้านักเรียนเป็น วิสูตร จะตอบว่าอย่างไร

- ก. คุณครูสั่งก็ต้องไป
- ข. ไป ก็เป็นงานของโรงเรียนเรานี่
- ค. ไปซิ งานนิทรรศการอย่างนี้น่าสนใจดี
- ง. ไปแน่นอนเป็นนักเรียนควรแสวงหาความรู้
- จ. เราว่าการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของโรงเรียนเป็นหน้าที่ของนักเรียนทุกคน

19) วรรณิการ์ : เราแก้วน้ำหั่นแตก เศษแก้วเกลื่อนกลาดพื้นห้อง เราเก็บกวาดเศษแก้วไปทิ้งถึงขยะก่อนนะแล้วค่อยไปเล่นด้วยกัน

แนนน้อย : ?

ถ้านักเรียนเป็น แนนน้อย จะตอบว่าอย่างไร

- ก. ช่างมันเถอะไม่มีใครเห็นหรอก
- ข. เร็วๆรีบกวาดเข้าจะได้ไปเล่นกัน
- ค. ดีแล้วละ เดี่ยวใครมาเหยียบเข้าแย่เลย
- ง. มา เราช่วยเธอกวาดจะได้ไม่มีเศษแก้วหลงเหลือ
- จ. ถ้าทุกคนรับผิดชอบต่อการกระทำของตนสังคมจะอยู่อย่างสงบสุข

20) แม่ : อ้อยวันนี้พี่อุ้มไม่สบาย หนูช่วยแม่ล้างจานและถูบ้านแทนพี่ได้ไหมจ๊ะ

อ้อย : ?

ถ้านักเรียนเป็น อ้อย จะตอบอย่างไร

- ก. รู้แล้วค่ะ ขอคุณการ์ตูนก่อน
- ข. ได้ค่ะ ล้างจานกับถูบ้านสองอย่างเท่านั้นเอง
- ค. สบายมากค่ะถือว่าเป็นการออกกำลังกาย
- ง. ได้อยู่แล้วค่ะเป็นหน้าที่ของทุกคนต้องช่วยกัน
- จ. การอยู่ร่วมกันต้องช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบร่วมกัน

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง วิถีชีวิตประชาธิปไตย **เวลา 2 ชั่วโมง**

สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและการแสดงพฤติกรรม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย ยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่นทั้งในระดับจังหวัด ท้องถิ่นและประเทศด้วยความภูมิใจและชื่นชม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้ เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองดีต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ของวิถีประชาธิปไตยได้
2. ยกตัวอย่างการกระทำของตนและสรรเสริญผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของวิถีประชาธิปไตย
2. บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่นและประเทศ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยความสมัครใจ แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาท หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ
3. แจกจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคลแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนดูภาพผู้นำระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ครูสนทนากับนักเรียนถึงลักษณะของผู้นำ

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว ให้นักเรียนแต่ละคน ศึกษาใบความรู้เรื่องวิถีประชาธิปไตยและศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ” แล้วใช้หมวกสีขาวบอกความหมาย ความสำคัญของวิถีประชาธิปไตยและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากกรณีตัวอย่างแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ วิถีประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่นและประเทศ ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบ ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขึ้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวดสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผน และร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกใบกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวดสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพผู้นำ
2. ใบความรู้ เรื่องวิถีประชาธิปไตย
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกความหมาย ความสำคัญของวิถีประชาธิปไตย การยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
 - 1.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องวิถีประชาธิปไตยและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ” แล้วใช้หมวกสีขาบอกความหมายและความสำคัญของวิถีประชาธิปไตยและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องวิถีประชาธิปไตย แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย

อาการบาดเจ็บของพ.ต.อ.นภคล เพือกโสมณ รองผบก.จว.นราธิวาสที่เหยียบกับระเบิดที่คนร้ายวางไว้ ขณะเข้าตรวจสอบเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดเสาไฟฟ้าในพื้นที่ ต.กะรุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส จนบาดเจ็บสาหัสและมีผู้นำตัวส่งโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา เหตุเกิดเมื่อช่วงเช้าวันที่ 18 เมษายน ที่ผ่านมา

รศ.น.พ.สุเมธ พิราวุฒิจ. ผอ.โรงพยาบาลสงขลานครินทร์กล่าวว่าหลังจากกระดมทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง 6 สาขาและทีมพยาบาลรวม 27 คนช่วยกันผ่าตัด อาการโดยรวมพบว่าเมื่อคืนที่ผ่านมาผู้ป่วยมีไข้สูง 39.5 องศาเซลเซียส สัญญาณชีพอื่นปกติ แต่ยังมีเลือดซึมออกจากบาดแผลตลอดเวลาและยังพบว่ามึนน้ำคั่งในปอดและช่องท้องเล็กน้อย จึงยังบอกไม่ได้ว่าผู้ป่วยจะฟื้นจิตอันตรายหรือไม่ แต่ทีมแพทย์จะทำหน้าที่อย่างสุดความสามารถ

นางถนอมจิต เพือกโสมณ ภรรยาของพ.ต.อ.นภคล กล่าวว่ารู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอย่าง ล้นพ้นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รัชกาลที่ 10 รัชกาลที่ 11 ทรงรับไว้เป็นผู้ป่วยในพระบรมราชานุเคราะห์ นางถนอมจิตบอกว่าชีวิตของสามีกลับมาเดินบนเส้นทางเดิมอีกครั้งหลังจากเหตุการณ์ร้ายเมื่อปีพ.ศ. 2546 เธอก็เชื่อว่าสิ่งที่จะช่วยเขาให้ก้าวพ้น ปากเหวแห่งความตายได้เช่นเดียวกับครั้งนั้นก็คือ “ ความดี ” ซึ่งจะเป็นเกราะกันภัยให้แก่คนที่ตั้งใจทดแทนแผ่นดินเกิด ไม่ว่าจะตกอยู่ในภาวะคับขันแค่ไหนก็ตาม เธอเชื่อว่าหากรอดชีวิตจากเหตุการณ์ในครั้งนี้ไปได้ สามีก็คงจะมุ่งมั่นที่จะกลับไปทำงานในพื้นที่ด้วยความตั้งใจเช่นเดิม โดยแทบจะไม่หลงเหลือความทรงจำอันเลวร้ายในอดีต และเธอก็จะไม่ท้อทวนเพราะรู้นิสัยสามีดีว่าหากตั้งใจจะทำแล้วจะไม่มีใครสามารถเปลี่ยนเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นไปได้เลย

ด้วยเหตุนี้ถนอมจิต ย่อมรู้ว่าสาเหตุที่สามีต้องยอมไป “ เสี่ยงชีวิต ” ลงพื้นที่ตรวจสอบจุดเกิดเหตุ ด้วยตนเองก็เพื่อแสดง “ ภาวะผู้นำ ” ให้ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าแม้กลุ่มโจรจะพยายามก่อเหตุความรุนแรงจนก่อให้เกิดความหวาดกลัวปกคลุมทุกพื้นที่... แต่ความกล้ามีอาจกัดกร่อนจิตใจของเขาไปได้เลย “ หากเจ้าหน้าที่กลัวคนร้าย หรือกลัวความรุนแรงเสียเองชาวบ้านจะอยู่อย่างไร เขาจึงตั้งใจทำให้เป็นแบบอย่างแก่ตำรวจรุ่นน้อง รวมถึงผู้บังคับบัญชาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่คืนสันติสุขกลับสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้ ” ถนอมจิตย้ำถึงเจตนารมณ์ของผู้เป็นสามี

ใบความรู้

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

การที่คนเราอยู่ร่วมกันเป็นสังคม จะมีวิธีการปฏิบัติ
อย่างไร
ที่ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขคะ

ต้องมีความเคารพซึ่งกันและกัน

ต้องรู้จักช่วยเหลือกันครับ เช่น ช่วยกันทำงาน
และช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆ

ถูกต้องคะ ที่กล่าวมาถือเป็นส่วนหนึ่งของ
วิถีประชาธิปไตย ที่เราใช้เป็นหลักในการอยู่ร่วมกัน

วิถีประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนินชีวิตของคนในสังคมโดยยึดหลัก
ประชาธิปไตยในการอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ ร่วมกันทำประโยชน์เพื่อ
ความผาสุกของส่วนรวม เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นก็สามารถใช้เหตุผลเพื่อยุติความ
ขัดแย้งต่างๆ ลงได้

การเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ประกอบด้วยคุณธรรม 3 ประการ คือ

1. คารวธรรม

คารวธรรม หมายถึง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน

การประพฤติตนเป็นผู้มีคารวธรรม ปฏิบัติได้ ดังนี้

1.1 เคารพบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบิดามารดาซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด เคารพญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย และผู้สูงอายุ เคารพครูอาจารย์ และเพื่อนๆ โดยแสดงความเคารพและกล่าวคำทักทายด้วยคำสุภาพ

1.2 เคารพกฎระเบียบทางสังคม เช่น ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ

1.3 เคารพสิทธิของผู้อื่น เช่น ไม่ทำร้ายผู้อื่นโดยเจตนา ไม่เอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียชื่อเสียง เป็นต้น

1.4 เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เช่น ควรฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความตั้งใจและไตร่ตรองก่อนตัดสินใจว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ และไม่ควรถือถือความคิดเห็นของตนว่าถูกเสมอไป

1.5 เคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งถือเป็นสถาบันที่สำคัญสูงสุดของประเทศ

2. สามัคคีธรรม

สามัคคีธรรม หมายถึง การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

การประพฤติตนเป็นผู้มีสามัคคีธรรม ปฏิบัติได้ ดังนี้

- 2.1 ร่วมกันคิด ช่วยกันวางแผน และร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ
- 2.2 ร่วมกันรับผิดชอบ ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
- 2.3 ร่วมกันติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- 2.4 ร่วมกันปรับปรุง มีการแก้ไข พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ
- 2.5 ร่วมกันทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

3. ปัญญาธรรม

ปัญญาธรรม หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

การประพฤติตนเป็นผู้มีสามัคคีธรรม ปฏิบัติได้ ดังนี้

- 3.1 มีความคิดกว้างไกล โดยรับฟังข่าวสารและความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3.2 ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาต่างๆ ไม่นำอารมณ์หรือความรู้สึกส่วนตัวมาใช้ตัดสินปัญหา
- 3.3 แสดงความคิดเห็น โดยปราศจากอคติ
- 3.4 รู้จักการคิด มีการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล
- 3.5 รู้จักโต้แย้งด้วยเหตุผล ถ้ามีการโต้แย้งในหมู่คณะให้ใช้เหตุผล และสติปัญญาเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมรับฟัง ไม่ใช้อารมณ์มาเป็นตัวตัดสินปัญหา

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่อง

.....

แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

ประเด็นคำถามข้อ 1

จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง

นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง

.....

.....

.....

ประเด็นคำถามข้อ 2

จากการศึกษาใบความรู้ นักเรียนสรุปปัญหา

.....

.....

.....

ประเด็นคำถามข้อ 3

จากการศึกษาใบความรู้ นักเรียนคิดว่า

.....

.....

.....

แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

ชื่อ - สกุล	เลขที่	ตำแหน่ง
1.	หัวหน้ากลุ่ม
2.	รองหัวหน้ากลุ่ม
3.	เลขานุการ
4.	สมาชิก
5.	สมาชิก

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายแล้วตอบคำถามจากประเด็นคำถามข้อ 4-6 ในบัตรกำหนดงาน เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

ประเด็นคำถามข้อ 4

ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอ มีข้อดี (หมวกสีเหลือง) ข้อเสีย (หมวกสีดำ) อย่างไร

ทางเลือกที่ 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทางเลือกที่ 2

.....
.....
.....
.....

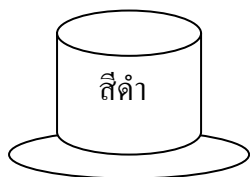

.....
.....
.....
.....

ทางเลือกที่ 3

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ทางเลือกที่ 4

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทางเลือกที่ 5

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นคำถามข้อ 5

ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนตัดสินใจคือทางเลือก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับทางเลือกที่ตัดสินใจ (หมวกสีแดง)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ชื่อ สกุล เลขที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พฤติกรรมของนักเรียน	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ควรปรับปรุง 1
1. สนใจเนื้อหาที่สอน				
2. รับฟังขณะเพื่อนถามหรือตอบ				
3. มีการถามหรือตอบสนองต่อสิ่งที่ครูถาม				
4. มีการแสดงความคิดเห็น				
5. ปฏิบัติกิจกรรมที่ครูมอบหมาย				
รวมคะแนน				

พฤติกรรมโดยสรุปของนักเรียน

ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง
 16 – 20 คะแนน 11 – 15 คะแนน 6 – 10 คะแนน 0 – 5 คะแนน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

4 หมายถึง สนใจและตั้งใจเรียนในเนื้อหาที่สอน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี สนใจซักถามข้อสงสัยแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ

3 หมายถึง สนใจและตั้งใจเรียนในเนื้อหาที่สอน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ซักถามและแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง

2 หมายถึง สนใจและตั้งใจเรียนในเนื้อหาที่สอนเป็นบางเวลา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่ ไม่สนใจซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

1 หมายถึง สนใจเรียนและตั้งใจเรียนในเนื้อหาที่สอนเป็นบางเวลา ขาดความกระตือรือร้น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ค่อยรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่สนใจซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองขาม

พฤติกรรมของนักเรียน	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ควรปรับปรุง 1
1. มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน				
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
3. มีความขัดแย้งภายในกลุ่ม				
4. ไม่ทำงานส่วนตัวขณะทำงานกลุ่ม				
5. สนใจร่วมแสดงความคิดเห็น				
6. สนุกสนานในการทำงานกลุ่ม				
7. สมาชิกกลุ่มรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย				
8. สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็น				
9. มีความพอใจในการทำงานกลุ่ม				
รวมคะแนน				

พฤติกรรมโดยสรุปของนักเรียน

☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ ปานกลาง	☐ ปรับปรุง
28 – 36 คะแนน	19 – 27 คะแนน	10 – 18 คะแนน	0 – 9 คะแนน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน

4. หมายถึง มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในกลุ่มอย่างชัดเจน สมาชิกในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น มีการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบงานทุกคน มีความสนุกสนานและพอใจในการทำงานกลุ่ม
3. หมายถึง มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในกลุ่มอย่างชัดเจน สมาชิกในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น มีการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบงานเป็นบางคน มีความสนุกสนานและพอใจในการทำงานกลุ่ม
2. หมายถึง มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในกลุ่มไม่ชัดเจน สมาชิกในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น มีการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบงานเป็นบางคน มีความสนุกสนานในการทำงานกลุ่ม
1. หมายถึง ไม่มีมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น มีการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันบ้าง สมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบงานเป็นบางคน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง วิธีชีวิตประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและการแสดงพฤติกรรม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย ยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่นทั้งในระดับจังหวัด ท้องถิ่นและประเทศด้วยความภูมิใจและชื่นชม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้ เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองดีต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย
2. ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนได้

สาระการเรียนรู้

1. คุณธรรมการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. กระบวนการทางประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่นและประเทศชาติ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยวิธีจับฉลาก แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ทุกครั้ง)

2. ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหวนทวนใจ

3. แจกจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนเล่นเกมผู้นำ

2. ให้นักเรียนอาสาสมัคร 2 คนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่ประทับใจจากการปฏิบัติในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่มและโรงเรียน หรือสังคมในท้องถิ่น

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หวนทวนใจ ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่อง คุณธรรมในการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยและศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตย ไบเล็ก , ยอดเท็กซี่ ” แล้วใช้หวนทวนใจอธิบายลักษณะการเป็นผู้นำ ผู้ตามและการใช้กระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว โรงเรียนชุมชน และบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากกรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หวนทวนใจ ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากกรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หวนทวนใจ ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง “ คุณธรรมในการเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย , กระบวนการทางประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบ ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หวนทวนใจ เหลือง , สีดำ , สีแดง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หวนทวนใจ เหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หวนทวนใจ ดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขั้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวกสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวกสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผนและร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกใบกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวกสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบแบบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. เกมผู้นำ
2. ใบความรู้ เรื่อง คุณธรรมในการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
3. บัตรกำหนดงาน 4. กรณีตัวอย่างเรื่อง ประชาธิปไตยใบเล็ก , ยอดแท็กซี่
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง ประชาธิปไตยใบเล็ก , ยอดแท็กซี่
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การอธิบายลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และการใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย
การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจสอบงาน

บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องคุณธรรมในการเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยใบเล็ก , ยอดแท็กซี่ ” แล้วใช้หมวกสีชาวอธิบายลักษณะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย และบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยใบเล็ก , ยอดแท็กซี่ ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องวิถีประชาธิปไตย แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

ประชาธิปไตยใบเล็ก

ครูวรรณามีวิธีดูแลนักเรียนทั้งห้องเป็นอย่างดี โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้แต่ละกลุ่มควบคุมและตักเตือนกันเอง ในเรื่องระเบียบวินัย ไม่ส่งเสียงดัง ตั้งใจทำงาน มีการให้ดาวหรือคะแนนแต่ละกลุ่มเป็นรางวัล ลดหล่นตามพฤติกรรม กลุ่มใดที่มีคะแนนสูงสุดจะได้สิทธิพิเศษในการทำกิจกรรมอื่นๆก่อนใคร

ครูวรรณาก็ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนตามความพอใจ แต่ละกลุ่มมีชื่อหลากหลายตามความคิดของสมาชิกแต่ละคน มีการถกเถียงตั้งชื่อตามที่ตนชอบแต่ก็สามารถตกลงกันได้ ตามเสียงสมาชิกส่วนใหญ่

จนกระทั่งมาถึงกลุ่มสุดท้าย สมาชิก 9 ใน 10 คนเห็นพ้องต้องกันว่าน่าจะตั้งชื่อกลุ่มว่า “ปลาโลมา” มีเพียงต้นไทรเท่านั้นที่คัดค้าน

“ผมไม่เห็นด้วย ปลาฉลามดีกว่า เพราะปลาฉลามว่ายน้ำเร็วกว่า คุณว่าปลาโลมา ผมอยากได้ชื่อนี้” ต้นไทรทั้งพูดทั้งยกมือยืนยันความคิดของตน

“เราว่าปลาโลมา เป็นปลาที่ฉลาดและแสนรู้นะ” เพื่อนๆให้เหตุผล “ฉลาดกว่าปลาฉลามอีก เราไม่อยากได้ปลาฉลามมาเรียนหนังสือด้วยหรอก”

ต้นไทรไม่ยอมหยุด ยังยกมือประท้วงอยู่อย่างนั้น จนกระทั่งครูวรรณาดึงเดินมาตัดสิน

“ตามระบอบประชาธิปไตย เราต้องยอมรับเสียงข้างมากที่มีเหตุผล ในเมื่อเพื่อนทั้งหมดชอบชื่อปลาโลมา ต้นไทรก็ต้องยอมรับถึงแม้จะไม่เห็นด้วยก็ตาม” ลี้นเสียงครูพูดต้นไทรก็ต้องยอมรับเสียงข้างมากตามการตัดสินของครู

กรณีตัวอย่าง

ยอดแท็กซี่

ชีวิตของคนเมืองหลวงส่วนใหญ่ที่หาเช้ากินค่ำและต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว ท่ามกลางปัญหาที่รื้อยแปดที่ประดังเข้ามาในแต่ละวัน ส่วนหนึ่งทำให้ต้องกลายเป็นคนเห็นแก่ตัวไปอย่างช่วยไม่ได้ แต่สำหรับนายการุณย์ ศิริรัตนโกมุท ยอดแท็กซี่วัย 40 ปี ซึ่งต้องหาเงินเลี้ยงลูกเมียด้วยหยาดเหงื่อของตนโดยแท้จริง ก็พิสูจน์ให้สาธารณชนเห็นว่ายังมีความดีหลงเหลืออยู่บ้าง ท่ามกลางภาวะเป็นพิษต่างๆของจิตใจคนสมัยนี้

ที่สำนักงาน นสพ.ไทยรัฐ ผู้สื่อข่าวได้รับเงินจำนวนถึง 3 หมื่นบาทเพื่อประกาศหาเจ้าของจากนายการุณย์ ศิริรัตนโกมุท โดยนายการุณย์เผยว่าตนได้รับผู้โดยสาร 2 คนจากหน้าโรงพยาบาลนครพิชรามา ประคูน้ำ ไปส่งยังซอยพัฒนาเวศน์ คลองตัน เมื่อส่งแล้วก็พบว่ามีการเป่าธนบัตรวางอยู่พนักเบาะหลัง มีเงินประมาณ 3 หมื่นกว่าบาท

ผู้สื่อข่าวได้ถามความรู้สึกของยอดแท็กซี่ตัวอย่างว่าทำไมจึงนำเงินมาคืน นายการุณย์ตอบอย่างซื่อๆว่าคิดว่าเจ้าของเงินคงเดือดร้อนมากหากไม่ได้เงินคืน และการเอาของคนอื่นนั้นตนก็ไม่เคยทำ เชื่อว่าหากเอาไปแล้วใจก็ไม่ได้สงบมีบาปติดตัว สู้หาเงินไปวันๆยังสบายใจกว่า แม้จะอดมือกินมือก็ยังรู้สึกที่ใจคอสะอาดสบาย กุศลของการนำเงินมาคืนเจ้าของนี้คงจะทำให้ตนเจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคตซึ่งก็พอใจแล้ว

ก่อนที่นายการุณย์จะกลับไปขับแท็กซี่ต่อ นั้น ได้บอกกับผู้สื่อข่าวว่าวันนี้ทั้งวันตนเพิ่งหาเงินได้เพียง 230 บาทเท่านั้นยังไม่พอค่าเช่าวันละ 30บาทเลย

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหวมกหกโใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สถานภาพทางสังคม

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมตามกฎหมายบ้านเมือง ตามหน้าที่ของคนไทย ตามรัฐธรรมนูญถือเป็นการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ประเทศชาติ ทำให้ตนเองสังคม ประเทศชาติมีความสุข

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจสภาพบทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองเด็กตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. บอกวิธีการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในชุมชน จังหวัดและประเทศได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในชุมชน ท้องถิ่นและประเทศ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คนโดยการแบ่งตามเลขที่ แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาท หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหวมกหกโใบ
3. แจงจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร้องเพลง “ เด็กเอ๋ยเด็กดี ”

2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแข่งขันสรุปเนื้อเพลง บอกหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง
ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาไปความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดี และศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน และ เด็กหญิงน้ำฝน ” บอกวิธีการปฏิบัติตนในการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในชุมชน และบอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากกรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง “ บทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในชุมชน ท้องถิ่นและประเทศ ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขั้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวกสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวกสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผน และร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกไปกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวกสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี
2. ใบความรู้ เรื่อง บทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดี
3. บัตรกำหนดงาน 4. กรณีตัวอย่างเรื่อง วันสิทธิมนุษยชน , เด็กหญิงน้ำฝน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง วันสิทธิมนุษยชน , เด็กหญิงน้ำฝน
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองในฐานะเป็นพลเมืองดี การบอกวิธีการปฏิบัติตนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในชุมชน
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน
บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน , เด็กหญิงน้ำฝน ” แล้วใช้หมวกสีเขียวบอกวิธีการปฏิบัติตนในการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในสังคมและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน , เด็กหญิงน้ำฝน ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องบทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในชุมชน ท้องถิ่นและประเทศ แล้วใช้หมวกสีชมพู เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปรายโดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกร่างกายของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

วันสิทธิมนุษยชน

ในวันที่ 10 ธันวาคม ของทุกปี สมาชิกของสหประชาชาติได้ร่วมฉลองวันแห่งสิทธิมนุษยชน ตามที่ประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันที่ลงนามกัน ณ สหประชาชาติยอมรับว่ามนุษย์ทุกคน ทุกเชื้อชาติ ศาสนาและผิวพรรณต่างมีสิทธิเท่าเทียมกันทั้งด้านตัวบทกฎหมายและการยอมรับนับถือจากประชาคมของแต่ละประเทศ หากแต่สัตยาบันที่ลงนามกันมีการละเมิดตลอดมาไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

คุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ในฐานะที่มีสิทธิอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ถือกำเนิดคือ สิทธิของการดำรงอยู่อย่างอิสระเสรี การคุ้มครองดังกล่าวรวมไปถึงสตรีเพศและเด็กๆ แต่สิทธิดังกล่าว ถูกละเมิดจากผู้ปกครองประเทศในหลายประเทศ แม้แต่ไทยก็ยอมรับว่าสิทธิมนุษยชนในไทยยังมิได้ยอมรับนับถืออย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทะเลาะหรือองอาจใจปฏิบัติของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง น่าจะได้ทบทวนกันเสียที การปฏิบัติในการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนนี้จะอ้างข้อกฎหมายและความจำเป็นของสถานการณ์บ้านเมืองจะเป็นที่ตำหนิติฉินในสายตาชาวโลก

เขมรเป็นตัวอย่างที่ถูกต่างชาติรุกรานพยายามที่จะกลืนชาติ พฤติกรรมเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าแม้แต่สหประชาชาติน่าจะช่วยแก้ปัญหาได้ แต่ไม่มีบทบาทจริงจัง

การรักษาสิทธิมนุษยชนให้คงไว้ก็มีทางเดียวคือ มติมหาชนของโลก องค์การเอกชนที่มีพลังพอหลายองค์การจะต้องแสวงหาหนทางอันถูกต้องที่จะให้มติมหาชนได้รับทราบข่าวสารข้อมูลตลอดถึงแสดงปรากฏชัดว่าสิทธิดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใดรัฐบาลหนึ่งจะอ้างถึงเสรีภาพ ของตนแล้วละเมิดสิทธิผู้อื่นไม่ได้เด็ดขาด

กรณีตัวอย่าง

น้ำฝนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเป็นนักเรียนที่เรียนดี จึงได้รับคัดเลือกจากทางโรงเรียนให้ไปแข่งขันตอบปัญหาชิงรางวัล ในระดับจังหวัดในวันเสาร์ แต่ในวันนั้นคุณพ่อของน้ำฝนป่วยหนักจนต้องเข้าโรงพยาบาลและไม่มีใครดูแล น้ำฝนจึงขอ สละสิทธิ์จากการแข่งขันและไปดูแลคุณพ่อแทน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สถานภาพทางสังคม

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เด็กควรได้รับการคุ้มครองสิทธิและการคุ้มครองตามกฎหมายเพื่อพัฒนาเป็นคนคุณภาพของสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจสภาพบทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองเด็กตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตนเองได้
2. บอกสิทธิเด็กเพื่อคุ้มครองป้องกันตนเองและผู้อื่นได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

สิทธิเด็ก การคุ้มครองป้องกันภัยตนเองและผู้อื่น

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยนับเลข 1 - 4 แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาท หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ
3. แจกจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ การทารุณเด็ก การจำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็ก

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาไปความรู้เรื่องสิทธิเด็ก และศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ พี่เลี้ยงใจทมิฬ ทำร้ายน้องเอ็มเจ ” ใช้หมวกสีขาวอธิบายการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตนเอง บอกสิทธิเด็กเพื่อคุ้มครองตนเองและผู้อื่น และบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากกรณีตัวอย่างแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ สิทธิเด็ก การคุ้มครองป้องกันตนเองและผู้อื่น ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขั้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวกสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวกสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผน และร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกใบกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

- ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
- ครูและนักเรียนใช้หมวกสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระ

สำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง
ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าว เหตุการณ์เกี่ยวกับการทารุณเด็ก การจำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็ก
2. ใบความรู้ เรื่อง สิทธิเด็ก
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง พี่เลี้ยงใจหมีพิ ทำร้ายน้องเอ็มเจ
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม
 การอธิบายการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตน
 การบอกสิทธิเด็กเพื่อคุ้มครองป้องกันตนเองและผู้อื่น
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
 การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน
 บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาไปความรู้เรื่องสิทธิเด็กและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ พี่เลี้ยงใจ ทมิฬทำร้ายน้องเอ็มเจ ” แล้วใช้หมวกสีขาอธิบายการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตนเองและบอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็น คำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ พี่เลี้ยงใจทมิฬทำร้ายน้องเอ็มเจ ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้ หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องสิทธิเด็ก การคุ้มครองป้องกัน ตนเองและผู้อื่น แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณี ตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อ เป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้ นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่ นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวก สีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรม กลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึก รายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

พี่เลี้ยงใจทมิฬ ทำร้ายน้องเอ็มเจ

จากกรณี น.ส.บุญเรือง โคะตะสาร อายุ 36 ปี อยู่บ้านเลขที่ 184 หมู่ 8 ตำบลและ อำเภอ หัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ พี่เลี้ยงเด็กทำร้ายร่างกาย ด.ช.มิ่ง หรือน้องเอ็มเจ อาชวฒิกุลวงศ์ วัยแค่ 23 วัน ลูกชายของนายสุวิทย์และนางอสิริย์ อาชวฒิกุลวงศ์ อาชีพทำธุรกิจส่วนตัวกับชรามิก และเครื่องหอม อยู่บ้านเลขที่ 67/31 ซอยอาทรอุปถัมภ์ ถนนประชาราษฎร์ สาย 1 เขตบางซื่อ ได้แจ้งความดำเนินคดีกับ น.ส.บุญเรือง ฐานทำร้ายร่างกายน้องเอ็มเจได้รับบาดเจ็บสาหัส มีอาการ กะโหลกแตก สมองช้ำบวม กระดูกซี่โครงหัก เลือดออกในสมองและไม่รู้สึกตัว รักษาตัวอยู่ที่ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เหตุเกิดเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2550 ที่ผ่านมา

ต่อมาวันที่ 27 มีนาคม 2550 พ.ต.ท.สุเอก ฉินชนทรัพย์ พนักงานสอบสวน(สบ.3) สน.เตาปูน เจ้าของคดีเปิดเผยความลับหน้าว่าขณะนี้ น.ส.บุญเรือง ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพแล้ว เป็นผู้ลงมือทำร้ายน้องเอ็มเจจริง โดยตอนแรกทำน้องเอ็มเจพลัดตกจากมือหล่นพื้นแล้วเด็ก ร้องไห้ไม่ยอมหยุด ด้วยความโมโหจึงทุบตีไม่ยั้งมือจนน้องเอ็มเจได้รับบาดเจ็บปางตาย นอกจากนั้นตำรวจยังมีหลักฐานจากการตรวจของแพทย์ที่ยืนยันว่า น้องเอ็มเจถูกทำร้ายร่างกายจึง เห็นสอบปากคำ น.ส.บุญเรือง จนยอมรับสารภาพ หลังจากนั้นพนักงานสอบสวนได้ควบคุมตัว น.ส.บุญเรือง ผู้ต้องหาไปทำแผนประทุษกรรมประกอบคำรับสารภาพ เมื่อช่วงเย็นวันที่ 26 มีนาคม 2550 ที่ผ่านมาจะนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังที่ศาลอาญา

ด้านปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(พม.) กล่าวว่าพม.มีหน้าที่ ดูแลในเรื่องสถานรับเลี้ยงเด็ก ส่วนกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานประกอบการส่งคนไป ทำงานดูแลผู้สูงอายุและเด็ก ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน อย่างไรก็ตามผู้เสียหายคือเด็กซึ่งพม. ต้องคุ้มครองรวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมอาการของเด็กแล้ว และประสานหารือกับพ่อแม่เด็ก ช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี เพราะกรณีดังกล่าวเป็นความผิดตามพ.ร.บ.คุ้มครองเด็กด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมกรรมการถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมมีต่อการดำเนินชีวิต การปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรม ขอมรับและยกย่องในคุณค่าของสัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีที่บรรพบุรุษสร้างไว้ เป็นการเสริมสร้างสังคมให้ดีงามและประพฤตินในฐานะลูกหลานไทยที่ดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจเกี่ยวกับบรรทัดฐานและวัฒนธรรมในระดับจังหวัดและภาค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้
2. อธิบายอิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมกรรมการถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. บรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมในจังหวัด ภาคและประเทศ
2. อิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมกรรมการถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยครูจัดกลุ่มให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาท หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ

3. แจ้างจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนฟังเพลงหมอลำ เพลงอีแซว เพลงมโนราห์ ฯลฯ และให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ

2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเพลงและภาพเกี่ยวกับประเพณีต่างๆและให้นักเรียนบอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่น

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาไปความรู้เรื่องบรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม และศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา , ผู้ใหญ่แะ... วัยรุ่นเล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย ” ใช้หมวกสีขาวบอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ อิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรม การถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบ จากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขึ้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวดสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผน และร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกไปกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวดสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงหมอลำ เพลงอีแซว เพลงมโนราห์ , ภาพเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ
2. ใบความรู้ เรื่อง บรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่าง ประเพณีแห่เทียน ผู้ใหญ่แนะ... เล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่น การอธิบายถึงอิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมพฤติกรรมถ่ายโอน

ความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

1.2 พฤติกรรมปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน

บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
- 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องบรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา, ผู้ใหญ่แนะ... วัยรุ่นเล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย ” แล้วใช้หมวกสีขาวอธิบายอิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมการถ่ายโอนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิตในสังคมและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่างบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา, ผู้ใหญ่แนะ... วัยรุ่นเล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่างบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง บรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณี แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปรายโดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นหนึ่งในงานอิตลิบสองเดือน จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ณ บริเวณทุ่งศรีเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำในช่วงเทศกาลเข้าพรรษานั้น นอกจากนี้เป็นงานที่บ่งบอกถึงความรุ่งเรืองในด้านศิลปกรรมของสกุลช่างศิลป์เมืองอุบลฯที่มีการสั่งสมและสืบสานมายาวนาน โดยช่างศิลป์เมืองอุบลฯแต่ละแขนงจะใช้โอกาสในงานบุญที่ยิ่งใหญ่นี้ประลองฝีมือเชิงช่างผ่านต้นเทียนพรรษาอันวิจิตรงดงาม

งานประเพณีแห่เทียนพรรษาอุบลราชธานีประจำปี 2550 จะเป็นโอกาสอันดีของผู้ไปเยือนที่จะได้อิ่มบุญในเมืองที่เป็นศูนย์กลางการเผยแพร่พระพุทธศาสนาแห่งภาคอีสานและอิมเอบกับงานศิลปกรรมสกุลช่างเมืองอุบลฯหลากหลายรูปแบบ สำหรับกิจกรรมในปีนี้นำประกอบด้วย การเยือนชุมชนวิถีชีวิตในการตกแต่งต้นเทียน กิจกรรมสำคัญทางศาสนา การจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและสิ่งของที่ระลึก การแข่งขันแกะสลักเทียนนานาชาติ โดยมีผู้เข้าร่วม 9 ประเทศ ประกวดภาพถ่ายวีดีโอ คลิปวีดีโอที่ประทับใจในงาน การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การแสดงประกอบแสงสีเสียง การประกวดสาวงามประจำต้นเทียนตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2550 เป็นต้นไป

กรณีตัวอย่าง

ผู้ใหญ่แนะ วัยรุ่นเล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย

ถึงแม้ทางภาครัฐจะออกกฎเข้มห้ามวัยรุ่น ว่ายน้ำ เล่นแป้ง เล่นสี ปืนฉีดน้ำที่มีแรงดันสูง ในวันสงกรานต์ เพื่อความสงบและเรียบร้อย ซึ่งมาตรการที่ออกมาจะคุ้ช้ดอกขี้ใจบรรดาว่ายน้ำอยู่ไม่น้อย อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีกฎเข้มออกมา แต่ก็คงห้ามวัยรุ่นออกไปเล่นน้ำวันสงกรานต์ในแบบที่พวกเขาต้องการกันไม่ได้

ผู้ใหญ่ใจดี น.ส.ลัดดา ตั้งสุภาชัย ผู้อำนวยการศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมให้คำแนะนำกับวัยรุ่นในการเล่นน้ำวันสงกรานต์ว่า วัยรุ่นและเยาวชนที่จะออกมาเล่นน้ำในวันสงกรานต์ต้องรู้จักเล่นน้ำวันสงกรานต์อย่างมีสติและมีกาลเทศะ ต้องรู้จักเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญคือไม่ควรดื่มสุราในระหว่างเล่นน้ำ เพราะจะทำให้ขาดสติและนำมาซึ่งการก่อเหตุร้ายต่างๆ

“อยากให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันรณรงค์ให้เล่นน้ำวันสงกรานต์ตามแบบวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ร้านค้าไม่ควรขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับวัยรุ่น ส่วนพ่อแม่เองต้องตักเตือนและให้คำแนะนำบุตรหลานก่อนออกไปเล่นสงกรานต์ว่า ต้องรู้จักให้เกียรติผู้อื่นเพื่อกระตุ้นเตือนให้วัยรุ่นได้ยั้งคิดก่อนที่กระทำการที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งวัยรุ่นหญิงควรแต่งกายให้เหมาะสม ไม่ควรแต่งกายด้วยเสื้อผ้าบางๆหรือสายเดี่ยวเพราะจะเป็นปัจจัยเสี่ยงให้ถูกลวนลามได้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรม การถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมมีต่อการดำเนินชีวิต การปฏิบัติตามประเพณีและ วัฒนธรรม ขอมรับและยกย่องในคุณค่าของสัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีที่บรรพบุรุษสร้างไว้ เป็นการเสริมสร้างสังคมให้ตั้งมั่นและประพฤตินในฐานะ ลูกหลานไทยที่ดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เห็นความสำคัญและยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของ กลุ่มคนในระดับจังหวัดและภาค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตได้
2. ร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีและลักษณะของวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่สำคัญ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยความสมัครใจ แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้า กลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ

3. แจ้างจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนทนายปริศนาคำทายเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย นำคำตอบมาร่วมกันสนทนาในหัวข้อต่อไปนี้

วัฒนธรรมในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง

วัฒนธรรมในท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตอย่างไร

นักเรียนเล่าประสบการณ์การร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น

ขั้นดำเนินการสอน ให้ศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องบรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมและศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ 7 ล้านไม่เสียตายพลีองค์ตุคามฯ ” ใช้หมวกสีขาวบอกความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้ว บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยมของศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบ จากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขึ้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวดสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผนและร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกไปกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวดสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. ปริศนาคำทาย , ภาพเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ
2. ใบความรู้ เรื่อง บรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง 7 ล้านไม่เสียขายพลีองค์ตุคาม
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจสอบ
 - บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องบรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ 7 ล้านไม่เสียดายพลีองค์ตุคามฯ ” แล้วใช้หมวกสีขาวอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ 7 ล้านไม่เสียดายพลีองค์ตุคามฯ ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องบรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณี แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกละเอียดต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

7 ล้านไม่เสียตายพลีองค์ตุคามฯ

ท่ามกลางกระแสจตุคามฯพีเวอร์เริ่มลด หรือที่เรียกว่าอยู่ในช่วงขาลง แต่ยังมีกลุ่มบุคคลในวงการต่างๆพยายามสร้างออกมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองศรัทธาแฟนพันธุ์แท้ โดยเมื่อปลายวันที่ 24 ส.ค.ที่ชั้น 4 ห้างเดอะมอลล์ งามวงศ์วาน มีการจัดงานจตุคาม เอ็กซ์โป 2007 ซึ่งในงานมีนายลักษณ์ เรขานิเทศ โหรฟันธงชื่อดัง ได้นำองค์จตุคามฯรุ่น ปี 30 ซึ่งถือเป็นรุ่นที่อุปฮิตและมีราคาสูงจำนวน 5 องค์ นางกวักจตุคามฯรุ่นแรก 1 องค์และเหรียญจตุคามฯ เนื้อทองคำ จำนวน 2 เหรียญ รวมมูลค่ากว่า 7 ล้านบาท มาทำพิธี “ พลี ” หรือมาบดเป็นผง โดยก่อนที่จะบดนั้นได้ทำพิธีขอพลีองค์จตุคามฯ จากนั้นนายลักษณ์ใช้มีดกรีดไปที่ตัวองค์พระก่อนใช้ตะไบฝนเป็นผง นำไปผสมกับมวลสารศักดิ์สิทธิ์ เพื่อนำไปจัดสร้างองค์จตุคามฯรุ่นสังฆะอธิฐานบุโรพุทโธ ท่ามกลางสื่อมวลชนและประชาชนเข้าร่วมเป็นสักขีพยานมากมาย

นายลักษณ์ กล่าวว่างค์จตุคามฯที่นำมาพลีนั้นเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำตัวของตน และเคยตั้งจิตอธิฐานขอพรจากองค์ท่าน และนำมาซึ่งความสำเร็จดังจิตปรารถนาตามที่ขอ หลังจากพราดเพียรทำงานอย่างตั้งใจจริงภายใน 3 วัน 7 วัน ก็มีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นแก่ชีวิตทั้งด้านหน้าที่การงานและครอบครัว นับแต่นั้นเป็นต้นมาอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

โหรฟันธงกล่าวอีกว่า หลังจากทีประสบความสำเร็จจากการอธิฐานด้วยความตั้งใจ ทำความดี ขยันหมั่นเพียรอย่างจริงจัง ทำให้เกิดศรัทธาสูงสุด จึงมีความคิดสร้างจตุคามฯรุ่นสังฆะอธิฐานบุโรพุทโธ เพื่อให้ผู้อื่นได้ของดีไว้คุ้มครอง รักษาตัวและมีความสำเร็จเหมือนตน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหวมกหกโบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สังคมประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอำนาจกลุ่มสังคม ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทย การเรียนรู้เกี่ยวกับระบอบการปกครอง กระบวนการประชาธิปไตยและการปลูกฝังวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อการดำรงชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมตามวิถีประชาธิปไตยในอนาคต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของกลุ่มบุคคลในสังคมระดับจังหวัดและภาค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่มสังคมได้
2. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม
3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

สาระการเรียนรู้

บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่ม

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยความสมัครใจ แต่ละกลุ่มเลือก หัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาท หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหวมกหกโบ
3. แจกจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนเล่นเกมเกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนแล้วร่วมกันอภิปรายว่า “ กลุ่มมีความสำคัญอย่างไร ”

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่อง สังคมประชาธิปไตยและศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ กต.ประกาศรับรองการเลือกตั้ง ส.ท. ลานสัก ” แล้วใช้หมวกสีเขียวอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของกลุ่มสังคมได้และบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง “ บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของกลุ่มบุคคลในสังคมระดับจังหวัดและภาค ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบ ซึ่งป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอก ข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขั้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวกสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายโดยใช้หมวกสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผนร่วมกันกำหนด ขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกไปกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

- ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
- ครูและนักเรียนใช้หมวกสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. เกมเกี่ยวกับประชาธิปไตย กิจกรรมประชาธิปไตย
2. ใบความรู้ เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง กกต. ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่มสังคมได้
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน
 - บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องสังคมประชาธิปไตยและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ กกต.ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ” แล้วใช้หมวกสีเขียวอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่มสังคมและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ กกต.ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องสังคมประชาธิปไตย แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกละเอียดต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

กกต. ประกาศรับรองเลือกตั้ง ส.ท. ลานสัก

เมื่อวันที่ 26 ก.พ. นายประจักษ์ कुณวโรตม์ ประธานกกต. อุทัยธานี เปิดเผยว่า ตามที่สมาชิกสภาเทศบาลลานสัก อ.ลานสัก จ. อุทัยธานี ได้หมดวาระลงทางกกต. ได้จัดการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 28 ม.ค. 2550 ที่ผ่านมา ขณะนี้กรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 19 / 2550 วันที่ 20 ก.พ. 2550 และมีมติเป็นเอกฉันท์ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งตำแหน่งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลลานสัก อ.ลานสัก ได้แก่ นางอุไร จิวนุพันธ์ ส่วนสมาชิกเทศบาล (ส.ท.) ตำบลลานสักเขตเลือกตั้งที่ 1 ได้แก่ นางอนงค์ ฉายวิโรจน์ นายเหรียญ กลิ่นกลบ นายบุรินทร์ จิวนุพันธ์ นางสุนันท์ ทองสุ่ม นายประเทือง สุวรรณคาม นายวีรพล ทองปลาย

เขตเลือกตั้งที่ 2 ได้แก่ นายประสิทธิ์ ศิริเขตกรณ์ นายวิวัฒน์ พรหมจักร นายขจรศักดิ์ พิสิทธิ์เดช นางจำเนียร สาระสุวรรณ นายหวน บางสลัด นายจรูญ มงคลไพร สำหรับหน้าที่ของผู้สมัครรับเลือกตั้งเทศบาล ตำบลลานสักทุกคนไม่ว่าจะได้รับการเลือกตั้งเข้ามาหรือไม่ ทุกคนมีหน้าที่ยื่นบัญชีค่าใช้จ่ายเลือกตั้งแก่ กกต. อุทัยธานีภายในวันที่ 30 พ.ค.นี้ ผู้ที่ไม่ยื่นหรือยื่นล่าช้า หรือยื่นไม่ถูกต้องครบถ้วน จะมีความผิดตามกฎหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สังคมประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอำนาจกลุ่มสังคม ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทย การเรียนรู้เกี่ยวกับระบอบการปกครอง กระบวนการประชาธิปไตยและการปลูกฝังวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อการดำรงชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมตามวิถีประชาธิปไตยในอนาคต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจในการใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจอธิปไตยได้
2. กำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองตามวิถีประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและประเทศได้
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมประชาธิปไตย มีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. การใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การปกครองตามกระบวนการประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและประเทศ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยการนับเลข แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)

2. ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ
3. แจงจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับประเด็นคำถาม

หัวหน้าห้องได้มาอย่างไร ประธานนักเรียนได้มาอย่างไร
การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. มีวิธีการอย่างไร
นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันคือใคร มีนโยบายอย่างไร

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาไปความรู้เรื่องสังคมประชาธิปไตยและศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยในหมู่บ้าน ” ใช้หมวกสีขาวบอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจอธิปไตย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองในระดับท้องถิ่นและประเทศและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากกรณีตัวอย่าง แล้วบันทึก ลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถาม ข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง , สีดำ , สีแดง นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขึ้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวดสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผนและร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกใบกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวดสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. กิจกรรมประชาธิปไตย
2. ใบความรู้ เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง ประชาธิปไตยในหมู่บ้าน
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจอธิปไตย การมีส่วนร่วมกิจกรรมประชาธิปไตย การยอมรับผู้นำกลุ่มและผู้นำท้องถิ่น
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน
 - บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง วิถีประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและการแสดงพฤติกรรม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย ยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่นทั้งในระดับจังหวัด ท้องถิ่นและประเทศด้วยความภูมิใจและชื่นชม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้ เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองดีต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมาย ความสำคัญ ของวิถีประชาธิปไตยได้
2. ยกตัวอย่างการกระทำของตนเองและสรรเสริญผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของวิถีประชาธิปไตย
2. บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่นและประเทศ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยความสมัครใจแต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละ เรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนดูภาพผู้นำระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ครูสนทนากับนักเรียนถึงลักษณะของผู้นำ

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครูซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 บัตรกำหนดงาน
- 1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ”
- 1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง วิถีประชาธิปไตย
- 1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที 78 - 81

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงานกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง วิถีประชาธิปไตย
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม
การบอกความหมาย ความสำคัญของวิถีประชาธิปไตย
การยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจสอบงาน

รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องสังคมประชาธิปไตยและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ประชาธิปไตยในหมู่แมลง” แล้วใช้หมวกสีขาบอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจธิปไตยและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ประชาธิปไตยในหมู่แมลง” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่องสังคมประชาธิปไตย แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

ประชาธิปไตยในหมู่บ้าน

ณ ป่าแห่งหนึ่งที่เขียวชอุ่ม แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของต้นไม้ขนาดใหญ่ เหล่าแมลงทั้งหลายอาศัยอยู่กันอย่างร่มเย็น “ มาทางนี้กันดีกว่า ดอกไม้สวยๆทั้งนั้นเลย ” เสียงผีเสื้อตัวน้อยร้องเชิญชวนเพื่อนแมลงด้วยกัน แมลงทุกตัวอยู่กันอย่างมีความสุข โดยมีตั๊กแตนผู้เป็นจำฝูงที่ปกครองดูแลสมาชิกในหมู่บ้านด้วยความยุติธรรม

และแล้ววันหนึ่งก็มีนกอินทรียักษ์ บินโฉบเข้ามาในหมู่บ้าน สัตว์ทั้งหลายตกใจพากันเข้าไปแอบซ่อนตามพุ่มไม้ “ ช่วยด้วย ตัวอะไรใหญ่ขนาดนี้ ” เสียงเต่าทองร้องตะโกนด้วยเสียงสั่นเครือ ตั๊กแตนจำฝูงจึงบินออกมาดูตามเสียงร้องของเต่าทอง “ เจ้านกอินทรียักษ์อย่าทำอะไรพวกเรานะ ” แต่เจ้านกอินทรียักษ์ไม่สนใจคำขอร้องของตั๊กแตน มันบินโฉบลงมาคาบตั๊กแตนไปให้ลูกของมันกินทันที เมื่อตั๊กแตนจำฝูงถูกนกอินทรีคาบไปกินแล้ว สัตว์ทั้งหลายก็โศกเศร้าเสียใจ และปรึกษากันว่า เราจะต้องเลือกจำฝูงขึ้นมาใหม่โดยเร็วที่สุด

ผีเสื้อแสนสวยกางปีกบินไปมาพร้อมกล่าวว่า “ แล้วใครล่ะ ที่เหมาะสมจะเป็นจำฝูง ” แมลงปอจอมโอ้อวดก็บินหกดะเมนตีสั่งกา โชว์ความสามารถพร้อมโต้ขึ้นว่า “ ข้านี้แหละเหมาะสมที่สุด ” ทันใดนั้นก็มีเสียงคัดค้านขึ้นว่า “ ข้าต่างหากที่เหมาะสมไม่ใช่เจ้า ” เต่าทองตอบโต้ด้วยน้ำเสียงที่ฉะฉาน มั่นใจในตัวเอง ทำให้ฝูงซึ่งแอบฟังเหตุการณ์อยู่นานต้องบินออกมาแสดงความคิดเห็นว่า “ เราควรจะมีการรับสมัครเลือกตั้งกันดีกว่า ”

หลายวันต่อมา เจ้าแมลงปอและเต่าทองก็ได้อาสาที่จะสมัครเป็นเจ้าป่า โดยแมลงปอได้เบอร์ 1 “ เอาป้ายหาเสียงไปติดตามต้นไม้ให้ข้าที เขียนข้อความดังนี้ละ ถ้าเลือกแมลงปอขออาสาหาอาหารให้ตลอดไป เลือกแมลงปอเป็นเจ้าป่าหมดปัญหาแน่นอน แมลงปอผู้กล้าหาญขออาสาพัฒนาป่าให้สมบูรณ์ ” เสียงแมลงปอร้องสั่งหัวคะแนนของคน

ส่วนเจ้าเต่าทองซึ่งได้เบอร์ 2 ก็พาสหายนของตนไปช่วยหาเสียงเช่นกัน “ เลือกเต่าทองดีกว่า ถึงจะช้าแต่ก็ชัวร์ ” เสียงหัวคะแนนของเต่าทองร้องตะโกนดังลั่น เมื่อถึงวันเลือกตั้ง แมลงทั้งหลายก็บินออกมาจากที่อยู่อาศัยไปตั้งแต่เช้าตรู่ “ รอดด้วย รอดด้วย ตื่นเต้นจังเลย เธอจะเลือกเบอร์อะไรหรือสิ่ง ” “ ไม่บอกๆ บอกได้ยังไงจะผีเสื้อ เลี้ยว กกด. ได้ยิน ”

แล้วสัตว์ทั้งหลายก็มาถึงยังหน่วยเลือกตั้ง พร้อมทั้งทยอยกันไปลงคะแนนเสียง “ ไครทุจริตการเลือกตั้ง นั้น กกต. จับทันที ” แผลงวันพูดด้วยเสียงหนักแน่น ในขณะที่เดียวกัน ผีเสื้อและเต่าทองก็ได้เดินเข้าไปตรวจสอบรายชื่ออย่างสงบ “ กาเบอร์นี่ซะเลย ” ฟุ้งนี้กอยู่ในใจ ในขณะที่มืดงามหย่อนบัตรลงคูหาด้วยท่าทางที่สง่างาม ส่วนแมลงปอกก็บินออกจากหน่วยเลือกตั้งอย่างกระหึ่มยืมย่อง ว่าตัวเองต้องเป็นฝ่ายชนะอย่างแน่นอน

แล้วสัตว์ทั้งหลายก็ได้รวมใจกันมาแสดงความยินดี และเฉลิมฉลองตำแหน่งเจ้าแห่งแมลงของเต่าทองกันอย่างมีความสุข โดยเชิญ ช้าง กระต่าย และลิง ซึ่งอยู่หมู่บ้านใกล้เคียงมาร่วมงาน ป่าทั้งป่าจึงมีแต่ความสงบสุขตั้งแต่นั้นมา ด้วยปัญญาแห่งประชาธิปไตยของแมลงในหมู่บ้าน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด อำนาจอธิปไตยที่ใช้ในการปกครองได้แก่ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจโครงสร้างของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายอื่นๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและบอกความสำคัญของรัฐธรรมนูญได้ถูกต้อง
2. ระบุสาระสำคัญและสิ่งที่ควรทราบในรัฐธรรมนูญได้
3. ร่วมกิจกรรมด้านการเมืองที่เหมาะสมกับตนเองได้
4. มีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

กฎหมายรัฐธรรมนูญ ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ การแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยความสมัครใจ แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ
3. แจกจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่มและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนดูภาพรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แล้วสนทนาถึงความเป็นมาและความสำคัญของรัฐธรรมนูญ

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญและศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “โปรดเกล้ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว” ใช้หมวกสีขาวบอกความหมาย ความสำคัญของรัฐธรรมนูญและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถาม ข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวกสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจากกรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวกสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง “ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ การแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง, สีดำ, สีแดง นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขั้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวกสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้หมวกสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผนและร่วมกันกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกใบกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

- ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
- ครูและนักเรียนใช้หมวกสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม
สื่อการเรียนการสอน

1. ร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550
2. ใบความรู้ เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่างเรื่อง โปรดเกล้าฯ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม
การบอกความหมาย ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ
การระบุสาระสำคัญและสิ่งที่ควรทราบในรัฐธรรมนูญ
การร่วมกิจกรรมด้านการเมืองที่เหมาะสมกับวัย
การมีความเชื่อมั่นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน
บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญและกรณีตัวอย่างเรื่อง “ โปรดเกล้าฯ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว ” แล้วใช้หมวกสีขาวอธิบายความหมายความสำคัญของรัฐธรรมนูญ สาระสำคัญที่ควรทราบและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ โปรดเกล้าฯ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ แล้วใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึกรายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

โปรดเกล้าฯ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว

นายมีชัยและนายบรรณิณี ได้เดินทางมาที่รัฐสภาและได้เปิดแถลงข่าวบริเวณห้องโถงชั้นล่างของอาคารรัฐสภา 1 โดยนายมีชัยกล่าวว่า วันนี้ (24 ส.ค.) เวลา 16.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ที่ผ่านความเห็นชอบของประชาชน และพระราชทานคืนมาแล้ว ในลำดับต่อไปจะได้มีการนำรัฐธรรมนูญประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศต่อไป หมายความว่า รัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ (24 ส.ค. 2550) เป็นต้นไป รัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ที่ต้องการนำพาประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์จัดให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว

นายมีชัยกล่าวต่อไปว่า จากคำปรารภในรัฐธรรมนูญอาจสรุปสาระสำคัญได้ 8 ประการ ดังนี้ 1. ชำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชและความมั่นคงของชาติ 2. ทำนุบำรุงศาสนาทุกศาสนาให้สถิตสถาพร 3. เทิดทูนพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นมิ่งขวัญของชาติ 4. ยึดถือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5. ค้ำครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน 6. ส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรม 7. กำหนดกลไกสถาบันทางการเมืองทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามวิธีการปกครองแบบรัฐสภา 8. มุ่งให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสุจริตเที่ยงธรรม

ท้ายนี้ได้กล่าวขอบคุณสภาร่างรัฐธรรมนูญ คณะความมั่นคงแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนทุกภาคส่วน ตลอดจนประชาชนคนไทยที่ร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินการจัดทำและเสนอแนะความคิดเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายอื่นๆ ความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐธรรมนูญอย่างถูกต้องเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองดีของประเทศ การปฏิบัติตามกฏระเบียบและกฎหมายบ้านเมืองในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมกับวัยนับว่าเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และปฏิบัติตามกฏระเบียบ กฎหมายบ้านเมืองในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมกับวัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกกฎหมายในชีวิตประจำวันได้
2. ปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง

สาระการเรียนรู้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ด้วยการจับฉลาก แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการและผู้รายงาน (เมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง)
2. ครูอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและบทบาทของการคิดแบบหมวกหกใบ
3. แจกจุดประสงค์ ตัวแทนรับแบบบันทึกกิจกรรมรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและชี้แจงขั้นตอนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเรื่อง การกระทำผิดตามกฎหมายแล้วร่วมกันอภิปราย พฤติกรรมที่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

ขั้นดำเนินการสอน ให้นักเรียนศึกษาบัตรกำหนดงานแล้วปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวดสีฟ้า ให้นักเรียน แต่ละคนศึกษาใบความรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันแล้วบอกกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวันและ ศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ หนูมวิน จยย. อาระวาดลักหม้อ , หน้าที่ของพ่อแม่ ” ใช้หมวดสีฟ้า บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วบันทึก ลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถาม ข้อ 1)

ขั้นกำหนดปัญหา โดยใช้หมวดสีฟ้า ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงปัญหาที่พบจาก กรณีตัวอย่าง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถาม ข้อ 2)

ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวดสีเขียว ให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง “ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ” แล้วเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบ จากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นทางเลือกที่หลากหลายและเป็นไปได้ แล้วบันทึกลงในแบบ บันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หมวดสีเหลือง , สีดำ , สีแดง นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายทางเลือกของนักเรียนแต่ละคนที่เสนอมา โดยใช้หมวดสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผล การยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวกของแต่ละตัวเลือก และใช้หมวดสีดำ บอก ข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อเป็นการประเมินทางลบ ของแต่ละทางเลือก ให้เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดและยอมรับ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้หมวดสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกเกี่ยวกับทางเลือกที่ นักเรียนตัดสินใจเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

ขั้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติโดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายโดยใช้หมวดสีฟ้า นำทางเลือกที่ตัดสินใจให้สมาชิกกลุ่มวางแผน และร่วมกันกำหนด ขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกไปกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

ขั้นสรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานตามประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
2. ครูและนักเรียนใช้หมวกสีฟ้า ร่วมกันสรุปจากรายงานของแต่ละกลุ่มและสาระสำคัญจากการเรียน ครูเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวเหตุการณ์จากหนังสือพิมพ์, เรื่องจากประสบการณ์
2. ใบความรู้ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
3. บัตรกำหนดงาน
4. กรณีตัวอย่าง หนุมวิน จยย. อาระวาดลักหม้อ, หน้าทีของพ่อแม่
5. แบบบันทึกรายบุคคล บันทึกกิจกรรมกลุ่ม
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกอำนาจอธิปไตย การบริหารราชการแผ่นดิน การระบุสาระสำคัญและสิ่งที่ควรทราบในรัฐธรรมนูญ การบอกกฎหมาย การปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวัน การเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามกฎระเบียบและกฎหมายบ้านเมือง
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน บันทึกกิจกรรมกลุ่ม บันทึกรายบุคคล
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม รายบุคคล

บัตรกำหนดงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนศึกษาบัตรกำหนดงาน แล้วปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาไปความรู้เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันและกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ หนู่มวิน จยข. อาละวาดลักหม้อ และ หน้าทีของพ่อแม่ ” แล้วใช้หมวกสีขาบอก กฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวันและบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการศึกษา กรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 1)

2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ หนู่มวิน จยข. อาละวาดลักหม้อ และ หน้าทีของพ่อแม่ ” ให้นักเรียนแต่ละคนใช้หมวกสีฟ้า สรุปปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบ บันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อที่ 2)

3. ให้นักเรียนศึกษาเอกสารเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน แล้ว ใช้หมวกสีเขียว เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาที่พบจากการศึกษากรณีตัวอย่าง บันทึกลงในแบบ บันทึกรายบุคคล (ประเด็นคำถามข้อ 3)

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่นักเรียนแต่ละคนเสนอมาอภิปราย โดยใช้หมวกสีเหลือง บอกข้อดี ประโยชน์ เหตุผลในการยอมรับ เพื่อเป็นการประเมินทางบวก และใช้หมวกสีดำ บอกข้อด้อย จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เหตุผลในการปฏิเสธ เพื่อ เป็นการประเมินทางลบของแต่ละทางเลือก เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 4)

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด แล้วให้ นักเรียนแต่ละกลุ่ม ใช้หมวกสีแดง ถามความรู้สึกต่างๆของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับทางเลือกที่ นักเรียนตัดสินใจ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 5)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ตัดสินใจมาอภิปราย โดยใช้หมวก สีฟ้า วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ เลขานุการบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมกิจกรรม กลุ่ม (ประเด็นคำถามข้อ 6)

7. ให้นักเรียนแต่ละคนประเมินการทำงานกลุ่มของสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

8. ตัวแทนกลุ่มรายงานตามประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วส่งแบบบันทึก รายบุคคลและแบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

กรณีตัวอย่าง

หนุ่มวิน จยย. อาละวาดลักหม้อ

เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 28 ก.ย. 2550 ร.ต.ท. อติชาติ จันทยานี ร้อยเวร สภ.อ.พระนครศรีอยุธยา รับผิดชอบจาก ด.ต.ปรีชา มีวงษ์สม ผบ.หมู่งานป้องกันและปราบปราม สภ.อ.พระนครศรีอยุธยา ว่าได้จับกุมนายเก่า นารอด อายุ 29 ปี อดีตนักประดาน้ำของเก่า ปัจจุบันขับ จยย.รับจ้าง พร้อมของกลางหม้อก๋วยเตี๋ยว 2 ใบ หม้อหุงข้าวอะลูมิเนียม 7 ใบ เครื่องคั้นน้ำผลไม้ 1 เครื่อง หม้อนึ่งข้าวเหนียว 3 ใบ ซึ่งอะลูมิเนียม 2 ใบ และอุปกรณ์ขายอาหารหลายสิบรายการ ขณะนี้ถูกควบคุมตัวอยู่ที่วัดกุฎีทอง ต.ท่าवासுகกรี อ.พระนครศรีอยุธยา ไปสอบสวนสารภาพว่า ตอนกลางคืนจะขี่ จยย.ตระเวนไปตามร้านอาหารในบึงพระรามที่ใส่กุญแจทิ้งไว้ แล้วตัดลูกกุญแจโมยหม้อไปขายที่ร้านของเก่าราคา กก.ละ 30 บาท ทำมานานกว่า 1 เดือนแล้วเพิ่งถูกจับได้

กรณีตัวอย่าง

หน้าที่ของพ่อแม่

นายสมชายและนางประไพ แก้วสม สองสามีภรรยาซึ่งมีอาชีพรับจ้าง มีบ้านพักอาศัยอยู่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีลูกชายหญิงรวม 3 คน คือ เด็กหญิงจันทร์กมล แก้วสม อายุ 10 ปี เด็กชายธนภัทร แก้วสม อายุ 6 ปี และเด็กหญิงเพ็ญวรรณ แก้วสม อายุ 2 ปี

ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ข้าวยากหามาแพง ประกอบกับมีลูกหลายคน ทำให้สองสามีภรรยา มีรายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต งานรับจ้างก็มีน้อย ทำให้ต้องกู้หนี้ยืมสินนอกระบบมาใช้จ่ายในครอบครัว เมื่อไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้ได้ตามกำหนดเวลา ทำให้มีหนี้สินพอกพูนเพิ่มขึ้น จนไม่สามารถหาเงินมาใช้หนี้ได้ ประกอบกับถูกตามทวงหนี้จากเจ้าหนี้ จึงตัดสินใจพาครอบครัวหนีไปอยู่ต่างจังหวัด ทำให้ลูก ๆ ไม่ได้เรียนหนังสือ โดยเฉพาะเด็กหญิงจันทร์กมล ขณะนั้นกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต้องติดตามพ่อแม่ไปด้วยและไม่ได้ไปเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนใด ๆ

เกือบสองปีต่อมา เด็กหญิงจันทร์กมล ได้มาอาศัยอยู่กับป้าที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรับจ้างล้างจานตามร้านอาหารใกล้บ้าน เนื่องจากเป็นเด็กดี ขยันขันแข็ง มีความกตัญญู ทำให้ป้าส่งสารไปติดต่อสถานที่เรียนใกล้บ้านและทำเรื่องย้ายจากโรงเรียนเดิมมาเข้าเรียนที่โรงเรียนแห่งใหม่ เพื่อเห็นแก่อนาคตของเด็ก เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เด็กต้องเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี พ่อแม่มีหน้าที่ต้องส่งบุตรหลานเข้าเรียนเมื่อมีอายุครบตามกำหนด หากพ่อแม่คนใดไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนเมื่ออายุครบจะมีความผิดตามกฎหมาย มีโทษจำคุกหรือปรับ

ในช่วงแรกเด็กหญิงจันทร์กมล ไม่อยากไปเรียนต่อ เนื่องจากหยุดเรียนไปนานกว่าสองปี โดยต้องกลับไปเรียนซ้ำชั้น ป. 4 ที่ยังเรียนไม่จบ ทำให้รู้สึกอายที่มีอายุมากกว่านักเรียนในชั้น ป้าต้องอธิบายให้เด็กหญิงจันทร์กมล ฟังว่า หากไม่เรียนต่อก็จะไม่มีวุฒิการศึกษาติดตัว ต่อไปจะไม่สามารถไปสมัครทำงานที่ใด ๆ ได้ นอกจากมีอาชีพรับจ้างทำงานหนักเท่านั้น ด้วยเหตุผลของป้า ทำให้เด็กหญิงจันทร์กมลยอมไปเรียนต่อ และตั้งใจจะเรียนให้ดีเพื่อที่อนาคตจะได้ทำงานที่ดี สามารถเลี้ยงดูพ่อแม่ได้ ไม่ต้องไปกู้หนี้ยืมเงินผู้อื่น จนทำให้ครอบครัวต้องแตกแยกอีก

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง วิถีชีวิตประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและการแสดงพฤติกรรม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย ยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่นทั้งในระดับจังหวัด ท้องถิ่นและประเทศด้วยความภูมิใจและชื่นชม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้ เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองดีต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมาย ความสำคัญของวิถีประชาธิปไตยได้
2. ยกตัวอย่างการกระทำของตนและสรรเสริญผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. คุณธรรมการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. กระบวนการทางประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่นและประเทศชาติ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการจับฉลาก แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนดูภาพผู้นำระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ครูสนทนากับนักเรียนถึงลักษณะของผู้นำ

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 บัตรกำหนดงาน
- 1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ”
- 1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง วิถีประชาธิปไตย
- 1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป.5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 78 - 81

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงานกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน

2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง วิถีประชาธิปไตย
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การอธิบายลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และการใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย
- การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน

รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
- 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดินไทย ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ วิถีชีวิตประชาธิปไตย ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 78- 81

ประเด็นคำถาม

- 1) จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ เพื่อหน้าที่และแผ่นดิน ” มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น
- 2) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไรและจะแก้ปัญหาได้อย่างไร
- 3) ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในกรณีตัวอย่าง
- 4) ให้นักเรียนอธิบายความหมายและความสำคัญของวิถีประชาธิปไตยมาพอสังเขป
- 5) ให้นักเรียนเสนอบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบของตนเองในฐานะที่เป็นพลเมืองของท้องถิ่นและประเทศชาติ 5 ข้อ

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง วิถีชีวิตประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน โดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและการแสดงพฤติกรรม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย ยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่นทั้งในระดับจังหวัด ท้องถิ่นและประเทศด้วยความภูมิใจและชื่นชม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้ เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองดีต่อประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยได้เหมาะสมกับวัย
- ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนได้

สาระการเรียนรู้

- คุณธรรมการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่นและระดับประเทศ
- กระบวนการทางประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่นและประเทศชาติ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการจับฉลาก แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่ประทับใจจากการปฏิบัติในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่มและโรงเรียนหรือสังคมในท้องถิ่น

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครูซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยใบเล็ก ” และ “ ยอดแท็กซี่ ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง วิธีประชาธิปไตย

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 78 - 83

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่กลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงานกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน

2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ ประชาธิปไตยใบเล็ก ” และ “ ยอดแท็กซี่ ”

3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง วิธีประชาธิปไตย

4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การอธิบายลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และการใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย

การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน

รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยใบเล็ก ” และ “ ยอดแท็กซี่ ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ วิถีชีวิตประชาธิปไตย ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 78- 83
 - 2.3 หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็ก เรื่อง ชุมชนวิสาหกิจที่หนูควรรู้จัก

ประเด็นคำถาม

1. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยใบเล็ก ” มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น
2. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไรและจะแก้ปัญหาได้อย่างไร
3. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงบทบาทของนักเรียนที่ชื่อต้นไทร
4. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ยอดแท็กซี่ ” มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
5. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ นายการุณย์ คนขับรถแท็กซี่
6. ถ้านักเรียนประสบเหตุการณ์เช่นเดียวกับนายการุณย์ นักเรียนจะปฏิบัติเช่นเดียวกับนายการุณย์ หรือไม่ เพราะอะไร

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง สถานภาพทางสังคม

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมตามกฎหมายบ้านเมือง ตามหน้าที่ของคนไทย ตามรัฐธรรมนูญถือเป็นการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ประเทศชาติ ทำให้ตนเองสังคม ประเทศชาติมีความสุข

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจสภาพบทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองเด็ก ตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. บอกวิธีการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในชุมชน จังหวัดและประเทศได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในชุมชน ท้องถิ่นและประเทศ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการเรียงตามเลขที่ แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนร้องเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแข่งขันสรุปเนื้อเพลง บอกหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขึ้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 บัตรกำหนดงาน
- 1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน ” และ “ เด็กหญิงน้ำฝน ”
- 1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง สถานภาพทางสังคม
- 1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 88 - 92

2. ขึ้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขึ้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขึ้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่แต่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน ” และ “ เด็กหญิงน้ำฝน ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง สถานภาพทางสังคม
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองในฐานะเป็นพลเมืองดี การบอกวิธีการปฏิบัติตนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในชุมชน

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน

รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน ” และ “ เด็กหญิงน้ำฝน ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ สถานภาพทางสังคม ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 88 - 92
 - 2.3 หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือสำหรับเด็กชุดวุฒิสถาที่หนูควรรู้จัก

ประเด็นคำถาม

1. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ วันสิทธิมนุษยชน ” ให้นักเรียนตอบคำถาม
 - 1.1 วันสิทธิมนุษยชนตรงกับวันที่เท่าไร
 - 1.2 ให้นักเรียนอภิปรายความหมายและความสำคัญของคำว่าสิทธิมนุษยชนพอสังเขป
 - 1.3 ให้นักเรียนบอกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนในฐานะที่เป็นพลเมืองดีของบ้าน , โรงเรียนและชุมชนอย่างน้อย 5 ข้อ
2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ เด็กหญิงน้ำฝน ” ให้นักเรียนตอบคำถาม
 - 2.1 น้ำฝนมีสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด คือสถานภาพใด
 - 2.2 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นการปฏิบัติตนของน้ำฝน ว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง สถานภาพทางสังคม

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เด็กควรได้รับการคุ้มครองสิทธิและการคุ้มครองตามกฎหมายเพื่อพัฒนาเป็นคนคุณภาพของสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจสภาพบทบาทหน้าที่ สิทธิเสรีภาพของพลเมืองดีในท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองเด็กตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายและปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตนเองได้
2. บอกสิทธิเด็กเพื่อคุ้มครองป้องกันตนเองและผู้อื่นได้
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

สิทธิเด็ก การคุ้มครองป้องกันภัยตนเองและผู้อื่น

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการนับเลข 1-4 แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ การทารุณเด็ก การจำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็ก

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้ นักเรียนในกลุ่ม ปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ พี่เลี้ยงใจทมิฬ ทำร้ายน้องเอ็มเจ ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง สถานภาพทางสังคม

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้น ป.5

หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 88 - 92

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญห

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณี ตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่ม และเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่น ได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียน ไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงานกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน

2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ พี่เลี้ยงใจทมิฬ ทำร้ายน้องเอ็มเจ ”

3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง สถานภาพทางสังคม

4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม
การอธิบายการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตน
การบอกสิทธิเด็กเพื่อคุ้มครองป้องกันตนเองและผู้อื่น

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน
รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ พี่เลี้ยงใจทมิฬ ทำร้ายน้องเอ็มเจ ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ วัฒนธรรมประเพณี ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 88 - 92
 - 2.3 หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือสำหรับเด็กชุดดุสิตาที่หนูควรรู้จัก

ประเด็นคำถาม

1. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ พี่เลี้ยงใจทมิฬ ทำร้ายน้องเอ็มเจ ” มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น
2. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากอะไร
3. ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในกรณีตัวอย่างว่าปฏิบัติตนตามสิทธิ หน้าที่ของตนต่อสังคม ได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
4. ให้นักเรียนบอกวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีตัวอย่าง อย่างน้อย 3 วิธี
5. ให้นักเรียนบอกการปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง อย่างน้อย 5 ข้อ

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรม การถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมมีต่อการดำเนินชีวิต การปฏิบัติตามประเพณีและ วัฒนธรรม ขอมรับและยกย่องในคุณค่าของสัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ที่บรรพบุรุษสร้างไว้ เป็นการเสริมสร้างสังคมให้ดีงามและประพุดิตนในฐานะลูกหลาน ไทยที่ดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจเกี่ยวกับบรรทัดฐานและวัฒนธรรมในระดับจังหวัดและภาค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้
2. อธิบายอิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมการถ่ายโอน ความหลากหลายของ วัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. บรรทัดฐาน ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมในจังหวัด ภาคและประเทศ
2. อิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมการถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรม ที่มี ผล ต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยครูจัดกลุ่มให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและ เลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลง หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนฟังเพลงหมอลำ เพลงอีแซว เพลงมโนราห์ ฯลฯ และให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ

2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเพลงและภาพเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ และให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่น

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขึ้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ” และ “ ผู้ใหญ่แนะ... วยรุ่น เล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้น ป. 5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 105 - 109

2. ขึ้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขึ้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขึ้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ” และ “ ผู้ใหญ่แนะ ..วัยรุ่นเล่น สงกรานต์ให้ปลอดภัย ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกชื่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่น การอธิบายถึงอิทธิพลที่มีต่อการกำหนดพฤติกรรมพฤติกรรมกรถ่ายโอน ความ

หลากหลายของวัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน

รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ” และ “ ผู้ใหญ่แนะ.... วัยรุ่นเล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ วัฒนธรรมประเพณี ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 105 - 109
 - 2.3 ใบความรู้เรื่อง “ ประเพณีวัฒนธรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี ”

ประเด็นคำถาม

1. จากใบความรู้เรื่อง “ ประเพณีวัฒนธรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี ” ให้นักเรียนบอกชื่อประเพณีวัฒนธรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี 5 ชื่อ
2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ” ให้นักเรียนตอบคำถาม
 - 2.1 ประเพณีแห่เทียนพรรษาจัดขึ้นเมื่อไร ทำไมประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานีจึงมีชื่อเสียง
 - 2.2 ให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตจากกรณีตัวอย่างพอสังเขป
3. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ ผู้ใหญ่แนะ.... วัยรุ่นเล่นสงกรานต์ให้ปลอดภัย ” ให้นักเรียนอธิบายอิทธิพลที่มีผลต่อการกำหนดพฤติกรรมจากกรณีตัวอย่างพอสังเขป

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออก

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่

5

เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บรรทัดฐาน ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรม การถ่ายโอน ความหลากหลายของวัฒนธรรมมีต่อการดำเนินชีวิต การปฏิบัติตามประเพณีและ วัฒนธรรม ขอมรับและยกย่องในคุณค่าของสัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีที่บรรพบุรุษสร้างไว้ เป็นการเสริมสร้างสังคมให้ดีงามและประพฤตินในฐานะลูกหลาน ไทยที่ดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เห็นความสำคัญและยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของ กลุ่มคนในระดับจังหวัดและภาค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตได้
2. ร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีและลักษณะของวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่สำคัญ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยความสมัครใจ แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลง หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนทบทวนปริศนาคำทายเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย นำคำตอบมาร่วมกันสนทนาในหัวข้อต่อไปนี้

วัฒนธรรมในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง

วัฒนธรรมในท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับดำรงชีวิตอย่างไร

นักเรียนเล่าประสบการณ์การร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครูซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ 7 ล้านไม่เสียดายพลีองค์จตุคาม ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง วัฒนธรรมประเพณี

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป.5

หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 105 - 109

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ 7 ล้านไม่เสียคยพลีองคัจตุคาม ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง วัฒนธรรมประเพณี สัญลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น
 - 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
 - 1.3 ตรวจงาน รายงานกลุ่ม
2. เครื่องมือวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
 - 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ 7 ล้านไม่เสียคยพลีองคัจตุคามฯ ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ วัฒนธรรมประเพณี ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 105 - 109
 - 2.3 ใบความรู้เรื่อง “ สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีและลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ ”

ประเด็นคำถาม

1. จากใบความรู้เรื่อง “ สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีและลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ ” ให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปวัฒนธรรมกับการดำรงชีวิต อย่างน้อย 3 ข้อ
2. นักเรียนเคยร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นอะไรบ้าง ตอบได้มากกว่า 5 ข้อ
3. ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดิงามของท้องถิ่น อย่างน้อย 1 ความรู้สึก
4. จากกรณีตัวอย่าง “ 7 ล้านไม่เสียคยพลีองคัจตุคามฯ ” มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
5. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแง่คิดที่หลากหลายจากกรณีตัวอย่าง

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สังคมประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอำนาจกลุ่มสังคม ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทย การเรียนรู้เกี่ยวกับระบอบการปกครอง กระบวนการประชาธิปไตยและการปลูกฝังวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อการดำรงชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมตามวิถีประชาธิปไตยในอนาคต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจของกลุ่มบุคคลในสังคมระดับจังหวัดและภาค

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่มสังคมได้
2. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม
3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

สาระการเรียนรู้

บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่ม

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยความสมัครใจ แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนเล่นเกมเกี่ยวกับกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนแล้วร่วมกันอภิปรายว่า
“ กลุ่มมีความสำคัญอย่างไร ”

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม
ปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู
ซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ กตต. ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง สังคมประชาธิปไตย

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5
หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 105 - 109

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณี
ตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่แต่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่ม
อื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้
กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน

2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ กตต.ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ”

3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง สังคมประชาธิปไตย

4. หนังสือประกอบ หนังสือกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม
การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่มสังคมได้

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน
รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ กกต.ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ สังคมประชาธิปไตย ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 105 - 109
 - 2.3 ใบความรู้เรื่อง “ บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่ม ”

ประเด็นคำถาม

1. จากใบความรู้เรื่อง “ บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่ม ” ให้นักเรียนอธิบายบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกลุ่ม พอสังเขป
2. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ กกต. ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ” ให้นักเรียนเขียนคำเต็มของคำย่อ ส.ท. และ กกต.
3. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ กกต.ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ” ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำว่า “ มีมติเป็นเอกฉันท์ ” พอสังเขป
4. จากกรณีตัวอย่างเรื่อง “ กกต.ประกาศรับรองเลือกตั้งส.ท.ลานสัก ” นักเรียนได้ความรู้เรื่องอะไรบ้าง อย่างน้อย 3 ข้อ

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สังคมประชาธิปไตย

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอำนาจกลุ่มสังคม ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทย การเรียนรู้เกี่ยวกับระบอบการปกครอง กระบวนการประชาธิปไตยและการปลูกฝังวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้องจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อการดำรงชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมตามวิถีประชาธิปไตยในอนาคต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจในการใช้อำนาจธิปไตยในการปกครอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจธิปไตยได้
2. กำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองตามวิถีประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและประเทศได้
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมประชาธิปไตย มีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. การใช้อำนาจธิปไตยในการปกครองประเทศ
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การปกครองตามกระบวนการประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและประเทศ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการนับเลข แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับประเด็นคำถาม

หัวหน้าห้องได้มาอย่างไร ประธานนักเรียนได้มาอย่างไร

การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. มีวิธีการอย่างไร

นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันคือใคร มีนโยบายอย่างไร

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม ปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยในหมู่บ้าน ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง สังคมประชาธิปไตย

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5

หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 105 - 109

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณี ตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่น ได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ ประชาธิปไตยในหมู่แมลง ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม
การบอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจอธิปไตย
การมีส่วนร่วมกิจกรรมประชาธิปไตย
การยอมรับผู้นำกลุ่มและผู้นำท้องถิ่น
- 1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
การมีทักษะการทำงานกลุ่ม
- 1.3 ตรวจงาน
รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 2.1 แบบประเมินพฤติกรรม
- 2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ ประชาธิปไตยในหมู่แมลง ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ สังคมประชาธิปไตย ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 114 - 118
 - 2.3 ใบความรู้เรื่อง “ การใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ , การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง ”
 - 2.4 หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วิธีประชาธิปไตย

ประเด็นคำถาม

1. จากใบความรู้เรื่อง “ การใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ ” ให้นักเรียนบอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้อำนาจอธิปไตย พอสังเขป
2. ให้นักเรียนบอกหน้าที่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองตามวิธีประชาธิปไตยอย่างน้อย 3 ข้อ
3. จากกรณีตัวอย่างเรื่องประชาธิปไตยในหมู่แมลง นักเรียนได้ความรู้และข้อคิดอะไรบ้าง
4. จากกรณีตัวอย่างเรื่องประชาธิปไตยในหมู่แมลง นักเรียนอยากเป็นแมลงตัวไหน เพราะอะไร

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด อำนาจอธิปไตยที่ใช้ในการปกครองได้แก่ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และเข้าใจโครงสร้างของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายอื่นๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและบอกความสำคัญของรัฐธรรมนูญได้ถูกต้อง
2. ระบุสาระสำคัญและสิ่งที่ควรทราบในรัฐธรรมนูญได้
3. ร่วมกิจกรรมด้านการเมืองที่เหมาะสมกับตนเองได้
4. มีทักษะการทำงานกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

กฎหมายรัฐธรรมนูญ

ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ

การแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการนับเลข แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนดูร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2550 แล้วสนทนาค้นหาความเป็นมาและความสำคัญของรัฐธรรมนูญ

ขั้นดำเนินการสอน

1. ขั้นมอบหมายงาน ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม ปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย

1.1 บัตรกำหนดงาน

1.2 กรณีตัวอย่างเรื่อง “ โปรดเกล้าฯ รัฐธรรม ฉบับใหม่แล้ว ”

1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ

1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 105 - 109

2. ขั้นวิเคราะห์ปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน

3. ขั้นอภิปรายปัญหา นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

4. ขั้นเสนองาน นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณี ตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่แต่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่น ได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน

2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ โปรดเกล้าฯ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว ”

3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ

4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ

1.1 สังเกตพฤติกรรม การเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม

การบอกความหมาย ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ
การระบุสาระสำคัญและสิ่งที่ควรทราบในรัฐธรรมนูญ
การร่วมกิจกรรมด้านการเมืองที่เหมาะสมกับวัย
การมีความเชื่อมั่นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจงาน

ตรวจรายงาน

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ โปรดเกล้าฯรัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคัมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 123 - 126
 - 2.3 ใบความรู้เรื่อง “ ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ การแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ”
 - 2.4 หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2550

ประเด็นคำถาม

1. จากใบความรู้เรื่อง “ ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ การแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ” ให้นักเรียนอธิบายความหมายและความสำคัญของรัฐธรรมนูญ พอสังเขป
2. ให้นักเรียนระบูกิจกรรมการเมืองที่นักเรียนมีส่วนร่วม 3 กิจกรรม
3. จากกรณีตัวอย่างเรื่องโปรดเกล้าฯรัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้วให้นักเรียนบอกสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ มาพอเข้าใจ
4. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อมั่นต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ตามความเข้าใจของนักเรียน

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้น

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายอื่นๆ ความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐธรรมนูญอย่างถูกต้องเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองดีของประเทศ การปฏิบัติตามกฏระเบียบและกฎหมายบ้านเมืองในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมกับวัยนับว่าเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

รู้และปฏิบัติตามกฏระเบียบ กฎหมายบ้านเมืองในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมกับวัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกกฎหมายในชีวิตประจำวันได้
2. ปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง

สาระการเรียนรู้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยการจับสลาก แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ ครูอธิบายหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง

ขั้นนำเสนอสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเรื่องการกระทำผิดตามกฎหมาย แล้วร่วมกันอภิปรายพฤติกรรมที่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

ขั้นดำเนินการสอน

1. **ขั้นมอบหมายงาน** ครูมอบหมายงานจากบัตรกำหนดงานเพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม ปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีภาระงานที่ได้รับผิดชอบภายในกลุ่ม เลขานุการกลุ่มรับเอกสารจากครู ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 บัตรกำหนดงาน
 - 1.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ หนุ่มวิน จยย. อาระวาดลักหม้อ, หน้าทีของพ่อแม่ ”
 - 1.3 เอกสารประกอบการค้นคว้าเรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ
 - 1.4 หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นป. 5 หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมืองและการดำเนินชีวิตในสังคม หน้าที่ 105 - 109
2. **ขั้นวิเคราะห์ปัญหา** นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน
3. **ขั้นอภิปรายปัญหา** นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา
4. **ขั้นเสนองาน** นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเป็นคำตอบของปัญหาจากกรณี ตัวอย่าง เขียนเป็นรายงานกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละกลุ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้ซักถาม

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปรายงานของแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปสาระสำคัญ

ขั้นวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม ตรวจรายงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ หนุ่มวิน จยย. อาระวาดลักหม้อ, หน้าทีของพ่อแม่ ”
3. เอกสารประกอบการค้นคว้า เรื่อง กฎหมายรัฐธรรมนูญ
4. หนังสือประกอบ หนังสือสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การวัดผล และประเมินผล

1. วิธีการ
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ตอบคำถาม การบอกอำนาจอธิปไตย การบริหารราชการแผ่นดิน

การระบุสาระสำคัญและสิ่งที่ควรทราบในรัฐธรรมนูญ

การบอกกฎหมาย การปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวัน

การเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามกฎระเบียบและกฎหมายบ้านเมือง

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

การมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.3 ตรวจสอบ

รายงานกลุ่ม

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

2.1 แบบประเมินพฤติกรรม

2.2 แบบบันทึกกิจกรรมกลุ่ม

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง “ หนู่มวิน จยย. อระวาดล็กหม้อ, หน้าที่ของพ่อแม่ ”
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้ โดยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลได้จากเอกสารและหนังสือที่กำหนดให้มี
 - 2.1 ศึกษาเอกสารเรื่อง “ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ”
 - 2.2 หนังสือสาระสังคัมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 3 หน้าที่พลเมือง และการดำรงชีวิตในสังคัม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 130 - 139
 - 2.3 ใบความรู้เรื่อง “ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ”
 - 2.4 หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี 2550

ประเด็นคำถาม

- 1.) จากใบความรู้เรื่อง “ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ” ให้นักเรียนอธิบายความหมายและความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวพอสังเขป
- 2.) ให้นักเรียนระบุกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว มา 3 ข้อ
- 3.) จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง หนู่มวิน จยย. อระวาดล็กหม้อ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของหนู่มวินจยย.
- 4.) จากกรณีตัวอย่างเรื่อง หน้าที่ของพ่อแม่ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของพ่อแม่ เป็นอย่างไรเหมาะสมหรือไม่
- 5.) ถ้านักเรียนเป็นเด็กหญิงจันทร์กมล จากกรณีตัวอย่างเรื่องหน้าที่ของพ่อแม่ นักเรียนจะมีความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างไร

3. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปผลงานแล้วส่งตัวแทน มาเสนอผลงานหน้าชั้น

ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการคิดหมวกหกใบ

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบซินดิเคท

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางจิราภรณ์ นาคเรือง
วัน เดือน ปีเกิด	8 มีนาคม 2504
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	62 / 4 ถนนหลวงทรงพล ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหนองขาม หมู่ 3 ตำบลสนามคลี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72230
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกรรณสุดศึกษาลัย อำเภอเมือง สุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2527	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยครูนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2552	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา